

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, ismali nedelje in prasnike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta, — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština snaha. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolj frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnistvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Atentat na Milana.

Štirje revolverski strelci so pred sinočnim tragično osvetlili položaj v Srbiji. Generalisimus srbske armade, dejanski vladar Srbije, pripeljal se je iz trdnjave, kjer ima v dobrem varstvu vse polno političnih nasprotnikov. Ko je njegov voz zavlil v Knjaz Mihajlovo ulico, ravno pred znano prodajalno trgovca Barlovca, priskočil je bivši gasilec Knežević, kacihi 30 let star mož, in je ustrelil na Milana. Milan je bil ranjen v hrbet, njegov spremljevalec, major Lukić pa je bil dvakrat zadet. Knežević je pobegnil v Savo, a ujeli so ga in ga odgnali v ječo, kjer ga čaka gotova smrt.

Kneževićevo zlodejstvo obsoja gotovo ves svet, samo v Srbiji sami je na tisoče ljudi, kateri v svojem srcu obžalujejo, da se mu njegov namen ni posrečil, če tega tudi ne smejo glasno povedati.

Takoj po storjenem atentatu se je začel velik lov na radikale. Še ponoči so bili aretovani najuglednejši srbski rodoljubi. Kar je radikalnega mišljenja, bivši ministri, visoki uradniki, častniki, višji duhovniki, vse je romalo v ječo, dasi ni verjetno, da bi ti imeli kakršnokoli zvezo s storjenim atentatom. Očividno je, da hoče Milan fruktificirati storjeni atentat, da ugonobi svoje politične nasprotnike, radikalno stranko, od katere preti njegovemu regimu nevarnost.

Mej Milanom in mej radikalno stranko ni in ne bo nikdar sprave in miru. Sovraštvo mej razkraljem in mej to stranko je nepremostljivo, in je danes v očigled brezprimerni grozovladi Milanovi večje, kakor je bilo kdaj poprej. Milanu veva življenjski interes, da zatre to stranko, najsi pripada k njej tudi tri četrtine vsega naroda, zakaj če ga ta stranka premaga, potem bo konec njegovi moči in bo tudi konec dinastiji Obrenovićev.

Ta dinastija je izgubila vse simpatije mej srbskim narodom, sovražena je tako, kakor niso bili nikdar sovraženi turški paše, in danes se vzdržuje samo še s pomočjo Milanu vdane vojske, katero pa je tudi že okužil protidinastični duh, z najkrutejšim

terorizmom in s podporo dunajskega kabina.

Ko se je bil Milan po bitki pri Slivnici odpovedal kroni, ko je za gotov denar prodal svoje očetovske pravice in s polnimi vrečami pod pazduho zapustil srbsko ozemlje, tedaj je Srbija upala, da nastanejo zanjo boljši, srečnejši časi, in ves narod se je z veliko ljubeznijo oklenil malega Saše, dečka na kraljevskem prestolu. A kako se je prevaril! Ristić je nekoč rekel: „Kralj laže, kadar usta odpre“. In res je danes kralj tako sovražen, kakor njegov oče, dasi je vzlic svoji mladosti malodane popolnoma opemogel.

Ljubezen naroda za kralja se je bila kaj hitro ohladila. Milanovi zaupniki, na čelu jim polkovnik Cirić, so nezrelega dečka skušali moralno in fizično pokvariti, samo v ta namen, da bi ga imeli v rokah in vladali državo v svojo in v Milanovo korist. Zapeljali so ga v pijančevanje in dali so mu dve metresi, mej njima ogrsko šansonetko Rozo Benkó, da ga odvrnejo od njegovih nalog, in dosegli so v kratkem ugoden vspeh. Njihov satanski naklep se jim je posrečil.

Zaman je kraljica Natalija poskušala iztrgati svojega Sašo zapeljivcem iz rok in Milan je prepozno spoznal, kaka nevarnost mu preti, ako kralj izgubi ves vpliv in vso veljavo v deželi. Vrnil se je v Belgrad in poskusil dobiti svojemu sinu ženo. Najprej je potkal pri nadvojvodi Josipu, in ker tam ni imel vspeha, trkal je na raznih drugih dvorih. Trkal je v Hessenu in na manjših nemških dvorih, trkal je v Atenah, trkal na Cetinju, a povsod so rekli: ne. Oziral se je po hčerah ruskih bojarov, a knez Urusov, dasi sorodnik in iskren prijatelj kraljice Natalije, je snubitev odklonil, da, celo gospa Konstantinovič, soproga srbskega gardnega polkovnika in hči tržaškega trgovca Puica ni hotela, da bi njena hči nosila kraljevsko krono srbsko.

Strah, da propade dinastija Obrenović, je Milanu udahnila misel, da se poroči s svojo metreso Artemizijo Hristić, in da nezakonskega sina, Obrena, ki mu ga je povila, posadi na kraljevski prestol. Toda, ko

se je Artemizija s svojim sinom Obrenom pripeljala v Belgrad, zbralo se je pred kolodvorom na tisoče s kamni in samokresi oboroženih ljudi, da jo pozdravijo. Milan je spredel, da svojega načrta vsaj takoj ne more izvršiti in odslovil je Artemizijo.

Zdaj skuša Milan s pravo strahovlodo, z najbrutalnejšim terorizmom ohraniti svoj rod na prestolu. Njemu gre v tem boju za obstanek, za življenje in za smrt, zato se ni čuditi, da mu je vsako sredstvo dobro, da doseže svoj namen. Kakih sredstev se Milan v sili poslužuje, to je pred leti razkril bivši ministrski predsednik Garašanin v odprtem pismu, v katerem je dolžil Milana največjih hudodelstev.

Častilakomni Vladan Gjorgjević je Milanovo orodje. Z nekaterimi svojimi kreaturami je Gjorgjević začel boj proti celi deželi, tako da se je odvrnilo od njega celo mnogo tacihi, ki so ga v početku podpirali, in da je v skupščini nastala 50 mož broječa opozicija, dasi je vlada z nasilstvom dosegla, da so bili pri volitvah izvoljeni samo njeni kandidati. V vladnem taboru je samo še izmeček srbske inteligence, vse drugo je proti njej. In ker preganja vlada vse nasprotnike na najbrutalnejši način, ker je vse liberalne in radikalne uradnike spodila iz službe, ker vlada povsem strankarsko, ker je korupcija taka, kakor malokje na svetu, je popolnoma naravno, da se obrača nevolja srbskega naroda v prvi vrsti proti Milanu.

Kake šikane so v Srbiji na dnevnem redu, dokazuje posebno drastično naslednji slučaj. Nekateri pristaši radikalne stranke, na čelu jim bivši ministrski predsednik Simić so priredili ples, na katerem se je plesala „Radikalka“, znani srbski ples. Takoj naslednji dan so bili iz državne službe odpuščeni razni uradniki, ki so se bili tega plesa udeležili, Simiću se je vzela penzija, za poslanika v Atenah imenovanemu Jovanu Gjaji je bil odvzet dekret, sekcijski šef v finančnem ministrstvu Raša Milošević in komisar pri narodni banki, bivši ministrski predsednik Lazar Paču pa sta morala iti v pokoj.

Pri tem pa je gospodarjenje z naro-

dovim imetjem tako brezvestno, da si tega ni možno predstavljati. Ljudstvo se izsesava na vse možne načine. Državni izdatki, ki so znašali 1880 leta 19,520.477 dinarov na leto, so narasli na 70,000.000 na leto, državni dolg pa, ki je po dveh vojnah znašal 1880 leta 7½ milijona dinarjev, znaša danes 450 milijonov. In država ni v tem času skoro ničesar investirala. Večji del tega denarja je zapravil Milan, velik del je izginil v žepe njegovih kroatur, a šele ostanek se je porabil v državne namene. Kako se ravna z denarjem, se razvidi iz tega, da znaša dispozicijski fond 1,200.000 frankov, in to za državico z dvema milijonoma prebivalcev, za državico, ki nima prav nobene zveze z veliki političnimi problemi.

Po Milanovi krivdi obobužava Srbija, politično in financialno je onemogla, v kulturnem oziru se ne stori ničesar, kmetijstvo je primitivno, pravica in pravičnost se drzno teptata, zakon nima nobene veljave in umori v ječah tudi niso nič ne navadnega. Garašanin je svoj čas Milana javno obdolžil, da je dal zadaviti v ječi Heleno Markovičevico, ki ga je poskusila ustreliti. Vodjo radikalnih kmetov, Ranko Tajšića so imeli več mesecev zaprtega v strahovitem stranišču, da je skoro oslepel, in da je ta junaški mož povsem ohromel. Vaso Pelagića so v požarevaški ječi poskusili zastrupiti, a njegova natura je bila močnejša od strupa. Tudi Pasić je bil obolel in znaki so kazali, da je bil zavžil strup, Atanazija Mitrovića iz Milevice pa so v užiskem zaporu Milanovi biriči radi protidinastične agitacije toliko čas topli v vrečami, v katerih je bil pesek, da so ga ubili.

V očigled Milanovemu divjanju se pač ni čuditi, da je nastalo v Srbiji mogočno protidinastično gibanje. Narod je spoznal, da se bliža država bankrotu, da je narod izgubljen, če se ne osvobodi vladajoče dinastije, katera z bolnim kraljem itak izumrje, in to spoznanje je prouzročilo ljuti boj, ki je nastal v deželi, v katerem boju je Kneževićevo atentat le posamezna epizoda. Protidinastično mišljenje je objelo

LISTEK.

Povabilo na bravetino.

Obhaja taka misel nas Slovence,
Da pravdajo se ti možje morbiti,
Za kar so se nekdanji Abderiti
V sloveči pravdi od oslove sence.
Dr. Prešern.

Boj je Slovencev element. Lani osorej se je bila v Vašem listu, g. urednik, huda vojna za kolesarice in proti njim. Ko ste objavili filipiko g. Antikolesarjeviča, je kar zavrelo med slovenskimi damami; radostno pa je poskakovalo srce različnim možem in očetom, ki so mogli z Vašim podlistkom v roki zavračati neskrbne naskeke svojih ženic in hčerk, toča hleđa togota je lomila premnoge razprodajalce biciklov, kajti bali so se, da jim oni podlistek pokvari baš sredi najboljših sezonov ves „kšeft“. Toda veselje očetov in soprogov, užaljenost dam in togota razprodajalcev koles se je razpršila kakor megla, ko posije nanjo jutranje sonce, ker ste prijaviili potem kar zapored dva nova podlistka, ki nista nič manj zgovorno, vsekakor pa prepričevalnejše kakor g. Antikolesarjevič dokazala, da smejo ženske tudi kolesariti. G. Antikolesarjeviču je kar sapa zaprlo!

Danes pa kolesari nekje na Gorenjskem sam navdušen in vesel ob strani svoje dražestne neveste, krasne dame proporcionalnih oblik, imenitne kolesarice.

Naprednjaki so torej v kolesarskem vprašanju povsem premagali; mir in ljubezen vladata in procvitata sedaj med kolesi obeh spolov.

Doba kislih kumar pa tudi letos ni ostala brez novinarske vojne. Slovenci se pač moramo, naj velja kar hoče, pripraviti, in nesrečni smo, ako preteče par tednov brez polemike. Kakor lani med kolesarji, pa bodo zmagali tudi letos naprednjaki med — filologi.

„Hic Leveci!“ — „hic Perušek!“ — doni sedaj po Slovenskem; strastno se brusijo peresa in junak za junakom stopa na plan, da se poskusi z uma svetlim mečem. Že danes pa se vidi, da so „bravci“ in „čovnarji“ v neznatni manjšini, „bralci“ in „čolnarji“ pa v velikanski večini. Vaš list dobiva izjave iz vseh dežel, koder bivajo Slovenci, da profesorji ne marajo nazaj, ampak naprej. In to veseli vsakogar, četudi ni diplomiran jezikoslovec, a ima samo slučajno uho in čut za lepo gladko in eleganto domačo govorico.

Naprednjaštvo zmaguje med nami na vseh poljih, v politiki, v gospodarstvu, v

leposlovju, v slikarstvu in kiparstvu, v športu in zmagalo bode prav gotovo tudi v — slovničarstvu. Revolucionaren, svobodomiseln in za resnično lepoto težeč duh prešinja Slovence, duh, ki ne priznava nikakoršnega diktatorstva, nikake „papeške“ nezmotnosti...

V tem boju pa se mi ne smili toliko oče c. kr. pravopisa, kakor veleučeni urednik nekega leposlovnega lista. Mož priznava v svoji gniljivi odkritosrčnosti, da so postali njegovi „občutki“ (hotel je menda reči — misli) nakrat vsi „zmešani“. In kako bi ne bil dobri mož zmešan! Že dve leti upreza s pristno filološko omnipotenco uboge svoje sotrudnike med strašne — „avce“, že dve leti je bil trdno prepričan, da se morajo vsi slovenski pesniki in pisatelji pokoriti neizprosному uredniku filologu, — že odkar je urednik, je smatral za dogmo, da se morajo ravnati beletristi in žurnalisti po gramatičarju, — kar naenkrat pa se je preobrnilo vse in mož je spoznal, da je živel doslej v grozni zmoti. Baš ko je minoli mesec visoko dvignil svoje roke, da spusti na prof. Levca navdušeno ves svoj blagoslov, mu je priletela pod nogo drobna Peruškova brošurica, in mož danes preklinja, srdito in s prepričanjem preklinja vse brave in čovnarje. Ušeni mož sedaj

globoko obžaluje, kar je malo dni prej občudoval, — in kar je šele pred pičlim mesecem sprejemal z rosnim očesom, to suje danes proč od sebe z vsemi štirimi.

Kolika moč „prepričanja!“ Kolika sila napredne ideje! Kolika globina filološke „učenosti!“ —

Najčudnejše pa je to, da se sklicuje ta učenjak nakrat na literate in žurnaliste, češ, da ti avcev in ivcev nikakor ne sprejmo, to je prav gotovo.

Glej ga spaka! — Torej imamo literati in žurnalisti vendarle še nekaj besede, kadar se gre za lepi naš jezik. Torej vendarle? Hvala Bogu in prof. Perušku, da sta nam vrnila vero vase in svojo odločilno besedo! — Razni pikolovci so nas namreč že tako terorizirali, da nismo več vedeli, ali smemo mi, ki imamo z jezikom največ opravka, sploh še ziniti, kadar se mrovari in nateza na Prokrustovo postelj naše vse — mila naša slovenščina.

No, najnovejši literarni boj je potrdil resnico: književni jezik delajo in spreminjajo literati in žurnalisti, — gramatik pa ga smejo spravljati le v pravila. Ako bi ne bil ves ta filološki boj donesel nikakoršnega drugega sadu, potrditev stare resnice je že precej vredna... To stano resnico pa je iznova izrekel „zmešan“

ves narod in zašlo je tudi že v armado, dasi je ta većinoma še vedno na Milanovi strani. Revolucionarni spisi, v katerih se ščuje narod proti Obrenovićem, se razširjajo na milijone po deželi. V Semendriji našla je policija pri trgovcu Iliji Mariću celo skladišče tacih spisov, in isto tako pri bivšem učitelju Šibaliću v Belemgradu. V privatnih hišah ni nikjer več videti Milanove slike, pač pa sliko črnogorskega kneza Nikole in slika pretendenta Petra Karagjorgjevića; če, pred kratkim so celo v neki vojašnici „neznani veleizdajalci“ vrgli Milanovo sliko iz obednice na dvorišče in na njeno mesto obesili sliko kneza Nikole. V Novem Sadu pa je izšla iz peresa nečega bivšega polkovnika brošura, v kateri se vojska pozivlja na upor.

Kdo more pri takih razmerah še čuditi, da je političen eksaltado dvignil revolver proti Milanu, ali če zdaj srbska vlada dolži kar najodličnejše voditelje radikalne stranke, najboljše sinove srbskega naroda, da so Kneževića najeli, ne bo tega nihče verjel. Pasić in Milan sta osebnostno sovražnika, ali da bi se Pasić spuščal v take kompote, kakršnih dolže zdaj njega in idealnega Tavšanovića, to je povsem izključeno. Knežević je storil atentat iz lastnega nagiba, Milan pa je porabil to priliko, da zabode radikalni stranki in njenim voditeljem nož v srce, misleč, da s tem vsaj za nekaj časa reši krono in ključ do srbskih blagajn.

Odkar se je Milan povrnil v Srbijo, je bilo nanj uprizorjenih že več atentatov, kateri pa so se zamolčali, ker se niso dali politično fruktificirati. Ko se je lani generalisimus Milan peljal v Pirot, napadlo je kacic 3000 kmetov dotični dvorni vlak. Streljali so nanj in ga bombardovali s kamni in samo hitrosti stroja se je imel Milan zahvaliti, da je odšel smrti. Kmalu na to so našli v Nišu, ki je bil vedno Milanu najvdanejšje mesto, v kraljevi spalnici pod posteljo znanega, z revolverjem in handžarjem oboroženega agitatorja, na jesen pa je beligradska policija prišla na sled zarotnikom, ki so hoteli Milana in Aleksandra v konaku umoriti. Milan in njegov sin sta takrat zbežala v Niš in se nista več tednov upala v svoje stolno mesto.

Persekucija radikalne stranke se je uprizorila točno tako kakor svoj čas v procesu Čebinac. Tudi takrat so radikalce dolžili vsakovrstnih hudodelstev, a pozneje se je izkazalo, da je policija uprizorila veliko komedijo. Tako bo bržčas tudi sedaj, ko Milanov „leibjournalist“, dr. Pfeifer pošilja dunajskim in peštanskim listom poročila, da je Knežević pri prvem zaslišanju denunciral prav tiste radikalne voditelje kot provzročilce atentata, kateri so Milanu najbolj na potu.

S tem zavleče morda Milan za nekaj časa odločitev v sedanjem boju, toda prej ali slej pride vendar do katastrofe. Obrenović so izgubili zaslombo v narodu in vladajo v Srbiji tako, kakor Turki v Macedo-

učnjak, ki ni niti leposlovec niti žurnalist, nego le in samo privilegirano „zmešan“ gramatik. Izjava velja torej vsaj trikrat več, kakor če bi jo bil izrekel slovenski leposlovec ali žurnalist... Tema bi se očitela menda le aroganca.

Govoril je torej privilegiran gramatik — profesor, — Roma locuta: causa finita. Živio! Slava!

Toda — ali se ne veselim prezgodaj!? Kaj pa če bo naš zmešanec prihodnji mesec zopet drugih, — pardon — tretjih mislil v zadevi bravev in čovnov??? —

Sveta nebesa le tega nikar! — Naj bo vendar že končan nekrvavi, a strastni proforski boj, naj se uredi in zjasni učenjska zmešanost in zasije naj nad slovensko gramatiko zopet ljubo solnce miru in sprave! To je moja iskrena požarna želja... Da pa bode sprava tembolj držala, vabim tem potom slovesno vse zagrizene in nezagrizene domače privilegirane gramatike za jutri na kompromisen izlet. Peljali se bomo v naprednjaškem, Peruškovem čolnu do Preserja, kjer nas bo čakal že lepo pečen in tolst nazadnjaški, Levčev bravec. Ko bomo zalivali bravec s pristnodolenjskim cvičkom, se poljubijo gotovo naši slovničarji, in zdušno zaorimo ta ginljivi prizor spoštljivo gledajoči nediplomirani beletristi in žurnalisti „Pereat braveci!“

A. K.

niji. Bankerot je neizogiben, a čim prej pride do bankrota, toliko bolje za ta zdravi, simpatični narod, ki sedaj gineva v jarmu Obrenovićev, za ta srbski narod, ki je poklican igrati veliko politično vlogo na Balkanu, pa mora sedaj krznaveti, da se vzdri dinastija, ki se je izneverila njemu, njegovim idealom in stremljenjem.

V Ljubljani, 8. julija

Tirolski nacionalci proti knezoškofu v Briksnu.

„Slovenski Narod“ je že poročal, da je briksenski knezoškof prokel protiklerikalni humoristični list „Scherer“. Na to so odgovorili tirolski nacionalci in liberalci na dva načina. Po bakljadi 80letnemu pesniku Adolfu Pichlerju se je zbralo več tisoč bakljačev in pevcev ob čudni grmadi, na kateri je ob gromkem prepevanju pesmi „Wacht am Rhein“ gorelo knezoškofovo pastirsko pismo. Poleg tega pa so pisali knezoškofu obširno pismo, v katerem je tudi to mesto: V državi, v kateri je svoboda vere in vesti zajamčena, si ne damo od nikogar, pa tudi od nobene cerkve, nega kneza, jemati pravice, da izražamo svoje prepričanje in svojo zvestobo rodnemu ljudstvu odkrito in brez zadržka. Od tega nas tudi ne bo vstrašil Vaše Ekscelence ton, katerega bi, ako bi se ga posluževali mi, državno pravdnštvo preganjalo kot očitno hujskanje!

Socialnodemokratske demonstracije.

Prestol „lepega Karola“ na Dunaju se je začel nevrjetno naglo majati. Navdušenost zanj je začela umirati, ko se je pokazalo, da je junak le v besedi, da zna pač druge napadati, a sam ne prenese nikakoršne kritike, da je njegovo pravicoljubje gol humbug, da je zagrizen klerikalec in nacionalc v jedni koži, ter da je glavno njegovo sredstvo brutalni terorizem. Dr. Luegerjeva neronska gonja proti dunajskemu učitelstvu in delavstvu je odprla tudi zdaj njemu zaslepljencu oči. Od takrat ugaša njegova zvezda z jadrno naglico. Vsa duhovitost se je izkadila iz Karlove glave in danes se z njegovih ustnic ne cedi več med kakor staremu Nestorju, nego prostaške psovke, na pr. „Buben“, „Diebsgesindel“ itd. S takimi psovkami obsipa v poslednjih časih zlasti najmlajšo, a klerikalizmu na Dunaju najnevarnejšo stranko socialnih demokratov, ki so že od nekdaj najhujši nasprotniki Luegerjevega paševanja. Zlasti v zadnjih tednih so začeli socialni demokratje na Dunaju sistematično pobijati vsak Luegerjev naskok na svobodo. Dr. Lueger je v strahu za premoč krščanskega socializma predložil s svojimi mameluki dež. zboru volilno reformo, ki bi izročila deželo na milost in nemilost klerikalizmu. Klerikalci, ki imajo še večino, so seveda to „belgijsko“ reformo sprejeli. Na to pa so socialni demokratje odgovorili z nebrom volilnih shodov in s pouličnimi izprehodi. Ti izprehodi so bili vedno mirni in vseskozi dostojni, dasi se jih je udeleževalo vselej nad 10.000 delavcev in delavk v delavskih oblekah. V četrtek zvečer se je zbrala zopet cela vojska delavcev na Korošici in na opernem ringu, da demonstruje proti krivičnemu volilnemu redu. Tudi to pot so se vedli delavci docela mirno in dostojno, k večjemu so se čuli včasih posamezni klici: „Fej, Lueger!“ Že to pa je bilo policiji preveč. Aretovala je premnogo delavcev. Cele kolone policajev na konjih so se zaganjale med občinstvo ter nečuvno brutalizirale delavce. Ko so voditelji delavcev protestirali proti takemu postopanju, češ, da so med delavci vendar tudi očetje in matere, so bili aretirani. Ko je bil še dr. Prix župan, so smeli kričati krščanski socialisti kar so hoteli, za „lepega Karola“ pa se zaletavajo med narod cele vrste policajev in konj! To je krščanska ljubezen in pravičnost!

Vznemirljive vesti iz Bulgarije

se — tako se oficijozno poroča — gole laži. Knez Ferdinand je odpotoval s svojo materjo v Euxinograd, toda iz kakšnega vzroka, oficijozni listi ne povedo. Knez Ferdinand je bajé v poslednjem času v deželi malo priljubljen, in mogoče je, da se je izognil kakim demonstracijam. Zadnje parlamentarne volitve so se vršile v znamenju bajonetov, zato je med narodom še vedno mnogo nabra elektrike.

Armenci na — Kreto?

Okoli 50.000 armenskih beguncev v južnih ruskih okrajih med Uralom in Kav-

kazom je postalo tekom let Rusom nadležnih. Armenci so dobri trgovci in vojaki, toda za poljedelstvo nimajo smisla. Radi tega so med njimi in med Rusi vedni konflikti. Ruska vlada je sporočila porti, naj sprejme begunce zopet v njihova stara bivališča, toda porta je odgovorila, da so izgubili begunci vso pravico do svoje bivše domovine ter da je razburjenje med moslemini še vedno toliko, da bi mogli nastati novi nemiri. Armenci so torej med dvema stoloma. Rusija jih noče več in porta tudi ne. Sedaj pa je nasvetoval sultan carju, naj pošlje Armence na Kreto, katero je itak zapustilo skoraj prav toliko Turkov, ki so odšli v Malo Azijo. Zatrjuje se, da bode car sprejel sultanov nasvet ter imenoval princa Jurija knezom Armencev. Knez Jurij pride te dni itak v Peterburg h krstu tretje carjeve hčerke in takrat se pokaže koliko je resnice na tej čudni vesti.

Nemiri v Španiji.

Tudi predčerašnjim so se v Barceloni ponovili nemiri. Trop mladih ljudi je ometaval s kamenji trgovine in je moralo posredovati orožništvo. Izgredniki so nanje streljali ter ranili troje orožnikov. Seveda so streljali tudi orožniki ter ranili več demonstrantov. Tudi je bilo zopet več ljudi zaprtih. Ker so začele pokati tudi že petarde, se proglasi bržčas obsedno stanje. Ministrski predsednik Silvela pa je imenoval v ministrskem svetu izgrede neznatne! No, v madridskih krogih je znano, da se udeležujejo izgrediv tudi Karlisti. Notranji minister Dato je že namignil, da bo parlament zaključen in razpuščen ter da postane vlada absolutistična, ako izgrediv ne ponehajo. Iz Londona poročajo, da so iskali ondi Karlisti 15 milijonov posojila, a ga niso dobili. Sploh simpatizira angleška vlada s kraljico Kristino ter stori vse, da se načrti don Karlosa izjalovijo. Vsi dogodki zadnjih let kažejo, da je Španija dozorela za republiko. Španijo mora sedanja klerikalna vlada docela upropastiti, na rob prepada so jo spravili že davno.

Dopisi.

Iz Vipave, 7. julija. (Klerikalci, ali vam niso dovolj jedne Vrabče?) — Pri zadnjih dopolnilnih deželnih volitvah šla je — kakor drugod — v občini Vrabče trda za klerikalce, kajti pričakovati so mogli le sramoten poraz. V sled tega so bili pristno katoliški možje kar zbesneli ter organizovali celo vojsko zoper narodno-napredno stranko, pri čemer je bil Ivan Žgur iz Podrage ponoči na samotni gmajni s svojimi tovarišema napaden in zelo težko telesno poškodovan. Vse klerikalstvo upilo je: „Prav mu je!“ in „Slovenčeva frivolna pisava, s katero je napad vidno in zadovoljno odobral, nam je še v spominu.

Ni pa morda več klerikalcem v spominu, da so bili ti vrli možje z dotično žensko vred, ki je bila sokriva, na večmesečno ječo in na plačilo jako visoke svote za bolečine, odškodnine in stroške obsojeni kljub temu, da so šli klerikalni advokati z ognjem zanje v boj. Ta vzgled še ni ukrotil divje strasti naših klerikalcev. — Bližajo se občinske volitve v naši občini. Klerikalci pripravljajo se na volilen boj z vso živahnostjo, četudi brez upa zmage. Toda še predno je volilni imenik razgrnjen, tekla je že kri. Dne 3. t. m. je bil naš občinski sluga po pravdnem poslu v vasi Gradisce. Šel je bil tudi v krčmo Janeza Petriča, kjer se je razpel razgovor o bodočih volitvah. Ugovori sluge Tomažiča razvneli so klerikalno kri tako hudo, da ga je krčmar Anton Andlovec iz Vipave z neko dilo s tako silo po glavi udaril, da se je brez zavesten na tla zgrudil ter si pri padcu levo nogo pri členu zlomil. Slugo Tomažiča so po noči domov prepejali. Po izreku g. dra. Lučiča je ta poškodba težka.

Gospod dekan, tu imate novo iz prekrepega življenja zajeto snov za nedeljsko pridigo, v kateri vam ne bo treba tožiti, da je duhovnikom na Vipavskem v današnjih dneh slabo godi, dokler imate tako korajžne ljudi okoli sebe; izognete se lahko tudi v cerkvi mej vašim govorom izrečenemu mejvskliku: „po trebuhu se ne da soditi“, kar je obudilo občo veselost in smeh. V ostalem vam pa vsem skupaj čestitamo!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 8. julija.

— Osebnosti. Asistent državnih železnic, g. Franjo Lapeine v Kranji je imenovan adjunktom.

— Odstavljena svetnika. V ljubljanski škofiji praznovali smo včeraj praznik slovenskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda. Toda z nami vred tega dneva letos niso več praznovali vsi drugi katoliški narodi, da, celo vsi Slovenci ga niso praznovali, kajti rimske vzoritosti so velika slovenska blagovestnika degradirali za svetnika nižje vrste. Papež Leon XIII. je bil v svoji slavi okrožnici „Grande munus“ pač priznal neizmerne zasluge slovenskih apostolov za človeštvo, za katoliško cerkev in za kulturo, on je pač določil, da naj se ta svetnika po vsem širnem svetu častita na dan 5. julija, ali kaže se, da papež obrača, njegovi kardinali pa da obrnejo. Od l. 1881. je bil dan 5. julija posvečen sv. Cirilu in Metodu za ves katoliški svet, letos pa je „zbor za cerkveno obredo“, v katerem imajo Lahii odločilo besedo, kakor slovenski katoliški cerkvi, odredil, da 5. julij ne bodi več praznik sv. Cirila in Metoda. Postavili so na ta dan praznik nečega laškega frančiškana, sv. Antona Marije Zaharije, kateri je celo v duhovniških krogih popolnoma neznan, praznik sv. Cirila in Metoda pa določajo odslej posamezni škofje kakor se jim zljubi. Sv. Ciril in Metod sta zdaj svetnika, ki se častita kadar ravno ni družega posebnega svetca, kadar imajo v kaki škofiji ravno kak prost dan. Laškim kardinalom pač ni bilo všeč, da so katoliški Slovani vsako leto na tako slovesen način praznovali dan slovenskih blagovestnikov. Morda so se tudi bali, da bi Slovani naposled začeli primerjati sedanje razmere v cerkvi z nekdanjimi, da bi se začeli ogibati za slovenski bogoslužje, kar bi jih osvobodilo laške komande v katoliški cerkvi, in zato so slovenska blagovestnika kratkoma odstavili. In naši gostobesedni škofje, ki sicer tako radi bobnajo ob svoje narodno mišljenje, so šli še dalje. Storili so kar je v njih močeh, da niti mali slovenski narod ne časti slovenskih blagovestnikov jeden in isti dan. Ne vemo, ali mislijo, da bi bilo preveč časti za sv. Cirila in Metoda, ako bi ju ves slovenski narod na isti dan častil, ali pa se jim zdi potrebno, da se ohladi slovenska navdušenost za ta dva blagovestnika. Na to drugo eventualnost kažejo razne okolnosti, mej njimi ta, da je iz klerikalnih listov izginil poziv: „Slovenci, spominjajte se družbe sv. Cirila in Metoda“, in da je na njegovo mesto stopil poziv za — „Našo stražo!“ Pa bodi kakorkoli. žalostno, a jako značilno dejstvo je, da se je na pr. za ljubljansko škofijo določil praznik sv. Cirila in Metoda na dan 7. julija, za tržaško pa na dan 14. septembra, za gorisko pa celo dan 23. oktobra! To postopanje cerkvenih krogov bo marsikaterega Slovenca hudo zabolelo; zabolelo je tudi nas, toda presenetilo nas ni prav nič. Latinizatorji ostanejo vedno kar so bili, naj nosijo kakršnokoli krinko. Letos so nas zapeljali in so preprečili, da ni ves slovenski narod jeden in isti dan častil sv. Cirila in Metoda, v prihodnje pa nas ne bodo več speljali na led, v prihodnje bomo poskusili doseči, da se bode po vsej Sloveniji praznoval dan 5. julija kot praznik slovenskih blagovestnikov, naj že določijo naši škofje ta praznik na katerikoli drugi dan hočejo.

— Pons asinorum. „Slovenec“ je v soboto priobčil članek, v katerem je ves svoj nesnažni žolč izlil na učitelstvo, ki neče plesati tako, kakor mu godejo bornirani klerikalci. Spekel ga je odgovor mej jako uglednimi učitelji, da nobeden izmed njih ne kompetira v Šmartno, da se tako omogoči zopetno imenovanje g. Rojine za isto mesto, s katerega ga je pregnala duhovniška nestrpnost. „Slovenec“ je sikal kakor gad, če mu stopiš za vrat. Oblatil je po stari svoji navadi celo vrsto mož, posebno g. Rojino in načelnika šmartenskega krajnega žalskega sveta in v svoji specialiteti v zasakovanju in v častikraji dosegel nov znaten rekord. Na jedni strani grozi učitelstvu s preganjanji, ki se uprizore proti njemu, ako ne pade na kolena pred klerikalizmom, na drugi strani pa ga vabi s sladkimi

☛ Dalje v prilogi. ☛

besedami v svoj tabor. Zgradil je učiteljsku pravico pons asinorum, ali izvalil ne bo čez en nobenega značajnega učitelja. Hvala Bogu, mej kranjskimi učitelji so Jaklički jako redko sejani. Učitelstvo ve dobro, kaj preti ljudski omiki, šolstvu in učitelstvu, ako se poda v klerikalni objem, in zato so prazna vsa upanja klerikalcev, da ga njamejo v svoje zanjke, kakor so prazne vse grožnje, ker tudi pri nas klerikalna drevesa ne zrastejo do neba, ampak se že zdaj kar vidno suše.

— Čedalje lepše! Razna znamenja kažejo, da se bodo za kranjsko učitelstvo kmalu še državni osnovni zakoni razveljavili, kar bi gotovo naredilo veliko veselja našim klerikalcem. Zdaj se učitelstvu omejuje že svobodno gibanje, to spričuje naslednji slučaj: Učiteljica v G. je večkrat posetila svojo prijateljico učiteljico v S. Ne cega dne dobi od šolske oblasti ukor in prepovedalo se ji je nadalnje obiskovanje svoje prijateljice in „zapuščanje službenega kraja“. Kaj učitelj že ne sme iz svoje vasi, tudi če vsled obiskov čisto nič ne zanemarija svojih dolžnosti? Morda računa kdo, da mu bo potem tako dolgčas, da bo hodil prostovoljno in za svojo zabavo v farovž škornje snažit!

— Kaj je z Mayrjevo barako? Kakor vselej, kadar se razkrije kaka umazana afera iz klerikalnega tabora, tako tudi sedaj „Slovenec“ ni nič črnil na naše vprašanje, kaj se je zgodilo z Mayrjevo barako, podarjeno v javen dobrodelen namen. Pač pa nam je danes v to zadevo jako močno zapleteni katehet G. Smrekar poslal naslednje, jako klasično pojasnilo: „Slovenski Narod“ v Ljubljani. Odgovor na vprašanje: Kaj je z J. C. Mayerjevo barako? po kateri prasa „Slovenski Narod“ dne 6. julija 1899. št. 152, je imel tisti drugi, kateri ima prvi pravico po njej prasiat, že v rokah, preden je bilo brati v „Slovenskem Narodu“. Ta odgovor je jako pitičen, tako orakelski, in kaže pisateljevo veliko bistroumnost ter spretnost v izogibanju določnemu odgovoru, ali vzlic temu nas ni zadovoljil. Nadlegovati moramo klerikalne gospode vnovič, in da nam ne pridejo zopet s tako globokoumnim odgovorom, jih vprašamo naslednje: 1. Ali je res, da so barako, katero je J. C. Mayer podaril za napravo zavetišča za zanemarjene otroke, prodali? 2. Ali je res, da so jo prodali Sim. Treutu? 3. Ali je res, da so jeden del kupnine, menda 500 gl. — dali društvu za napravo rečenega zavetišča, ostanek, menda 750 gl. pa da so si med seboj razdelili? Ta obdolžitev se raznaša že več dni po Ljubljani, o njej se govori javno in ker ima javnost pravico vedeti, kaj se je zgodilo s veledušnim darom gosp. J. C. Mayerja, prosimo določnega odgovora. Mi gospoda kateheta Smrekarja ničesar ne dolžimo in mu ničesar ne očitamo, mislimo pa, da je njegova dolžnost stvar čim prej vsestranski in temeljito pojasniti.

— „Bravec“ ali „bralec“ itd? Včeraj, dne 7. julija, sem prejel izjavo celjske gimnazije, ki je glede § 11 Levčega „Pravopisa“ (čoln) soglasna z drugimi izjavami, a glede § 410. priporoča „srednjo pot“ — to mi je uganka —; ker gospoda prof. Suhač in Fon želite, da se nju izjava ne obelodani v političnem listu, zato je ne morem objaviti. — Gospodje, ki so za posamezne slovenske dežele poročevalci o „Pravopisu“, se bodo zdaj v svoji sodbi lahko opirali na — malodane izključno — soglasnost svojih tovarišev (občinstvo je bilo, sodeč po svojem čuvstvu, vedno zoper „bravca“ itd.); če je res gosp. prof. Pieteršnik ljubljanski referent, potem je iudex in propria causa, in visoka vlada bo imela voliti med ono soglasnostjo in pa skoro osamljeno sodbo enega referenta. — Ilešič.

— Kardinal Missia. „Piccolo“ beleži po Gorici razširjeno govorico, da se hoče dunajski nadškof kardinal Gruscha z ozirom na svoje zdravje umakniti z Dunaja in da pride na njegovo mesto Missia.

— I. društvo hišnih posestnikov v Ljubljani ima občni zbor jutri, v nedeljo 9. julija, ob 9. uri dopoldan v vrtnem salonu hotela pri Maliču. Volil se bode odbor in določil prispevek za leto 1899. P. n. članom že dostavljena vabila veljajo kot legitimacije in se oddajo pri vходу.

— Jutrišnja dirka se konča, ker se prične točno ob 5. uri, že okoli polu 7 ure. Tako bo omogočeno onim, ki gredo na

Notranjsko, odpeljati se z vlakom ob 1/8 uri proti Št. Petru; Dolenjci odpeljejo se lahko ob 7. uri in 6 min. iz Dol. kolodvor; Kamničani pa ob 6. uri 50 min. zvečer oziroma ob 10. uri 25. min. po noči. Dirka se vrši pri vsakem vremenu.

— Klub slov. biciklistov Kamnik je javil, da napravi jutri izlet v Ljubljano, ter da se korporativno udeleži dirke. Odbor slov. biciklistov „Ljubljana“, obrača se do vseh klubovih členov s prošnjo, da poletijo, oni, katerim čas dopušča, jutri ob 2. uri popoldne nasproti Kamničanom, če ne dlje, vsaj do „Aleša“. Zbirališče ob 1/2 uri v klubovi dvorani. Kamničani pridejo približno ob 2. ali 1/3 uri čez Domžale.

— Umrlje vsem obiskovalcem Rožnika dobro znani vrli narodni sin gosp. Peršina, prijazni Matiček v starosti 29 let. Pogreb bo danes ob 5. uri popoldne.

— Češki visokošolci na Slovenskem. Bratsko zvezo med češkimi in slovenskimi visokošolci, ki se je sklenila opetovano in posebno pri zadnjem mnogobrojnem posetu slovenskih visokošolcev pri vseslovenskem dijaškem shodu v Pragi, hočejo še bolj utrditi češki dijaki s tem, da so sklenili izleteti iz kraljevine Češke na slovensko ozemlje. Vso akcijo, da se češki visokošolci kar najlepše sprejmejo v stolici Slovenije, je prevzelo akad. ferialno društvo „Sava“.

Odbor „Save“.

— Pritožbe o ljubljanski pošti. V „Edinosti“ čitamo, da ljubljanska pošta nekemu gospodu ne dostavlja več naročenega časnika, ker ni hotel plačati izključno nemške pobotnice o dostavnini, nam pa se piše, da se na glavni pošti prodajajo samonemške zalepke. Tako postopanje nikakor ni dopustno. Pošta mora imeti dvojezične tiskovine in jih mora rabiti.

— Šolska izvestja. Letno poročilo ljubljanske višje gimnazije prinaša na prvem mestu razpravo „Neue Theorie der Mondbewegung“ iz peresa prof. M. Voduška, potem pa slede običajne šolske vesti. V minolem šolskem letu je poleg ravnatelja Senekoviča poučevalo 26 učnih močij. Dijakov je bilo koncem šolskega leta 619, mej njimi 515 Slovencev, 101 Nemec, 2 Italijani in 1 Hrvat. Iz Ljubljane je bilo 153 učencev, iz drugih krajev na Kranjskem 383, s Primorskega 15, s Štajerskega 48, iz drugih kronovin 13, z Ogrskega 5 in iz inozemstva 2. Klasifikacija izkazuje, da je bilo odličnjakov 79, prvi red je dobilo 422 dijakov, ponavljalno skušnjo mora delati 57 dijakov, 8 dijakom je radi bolezni dovoljena naknadna skušnja, 53 dijakov pa je dobilo drugi oziroma tretji red. Šolnine so plačali dijaki 6700 gl., uživali pa so 97 ustanov v skupnem znesku 8883 gl. 98 1/2 kr. — Šolsko leto 1899/900 se začne 18. septembra. Sprejemne skušnje se bodo vršile v dveh obrokih, dne 15. julija in dne 16. septembra.

— Talijo za rešitev življenja v znesku 25 gl. 25 kr. je deželna vlada priznala Francu Žaklju iz Stare vasi, ki je 15. aprila t. l. rešil 6letnega Jakoba Demšarja iz vode.

— Velika veselica šišenske čitalnice. Opozarja se, da je red keglanja na dobitke v korist zgradbi „Vodnikovega doma“ pri „Pogačniku“ v Spodnji Šiški spremenjen v toliko, da veljajo trije lučaji 10 kr.

— Gasilno društvo na Škofljici. Blagoslovljenje gasilnega doma in orodja se bode vršilo v nedeljo, dne 16. julija t. l. Sprejem došlih gostov bo ob 1/2. in 2. uri popoldan na kolodvoru, blagoslovljenje ob 3. uri popoldan, potem pa bo veselica v prostorih g. Vinko Ogorelca, z deklamacijo, govorom, petjem, godbo in šaljivo loterijo. Vstopnina k veselici je za člene gasilnega društva prosta, za druge 10 kr.

— Žalostna usoda. Pred nekaj dnevi je bil iz dunajskega deželnosodnega zapora izpuščen mož, ki je moral prebiti celih 25 mesecev v ječi, predno se je izkazala njegova nedolžnost. Usoda tega moža je tako žalostna, da mora vsacega pretresti. Fran Poltnik, rodem iz Grebinja pri Velikovu, se je pred nekaj leti naselil v Barceloni, kjer je kupčeval z vini. Ko bi bil mož vedel, da je Španska popolnoma klerikalna država, in da v klerikalnih državah ne poznajo ne pravice ne pravičnosti, bi bil gotovo raje na Koroškem ulice pometal, kakor da je šel v Barcelono. Dne 11. maja l. 1897. je bil Poltnik na podlagi neke brezimne obdolžitve aretovan. Vrgli so ga v

dva štirirajska metra dolgo, popolnoma temno luknjo, kjer ni bilo niti stola, da bi bil nanj sedel, niti slamice da bi bil nanjo legel. Moral je na golem kamnu ležati. Ne da bi bil zaslišan, ne da bi se mu bilo povedalo, zakaj je sploh aretovan, pustili so ga v tem grobu 72 dni. Tedaj je obšel stari jetniški zdravnik in na njegovo mesto je prišel drugi. Ta je našel Poltnika bolnega na smrt na kamenitih tleh ležati in je preskrbel, da je bil prepeljan v bolnico. Zdrav in krepak je prišel v ječo, preselil pa se je v bolnico na pol mrtev. Po preteku petnajstih mesecev se je končno španskemu sodniku zdelo primerno, povedati Poltniku, da ga izroči — avstrijskemu sodišču na Dunaju. Dne 9. avgusta lanskega leta so Poltnika pripeljali na Dunaj, in tu je siromak šele izvedel, zakaj se že 15 mesecev nahaja v zaporu. Neki José Galcana v Barceloni ga je denunciral, da je načelnik tiste sleparske družbe, ki razpošilja po vsem svetu pisma, v katerih naznanja, da ve za zakopan zaklad, in da ga hoče prejemniku pisma prodati. Poltnik je pojasnil, da je ta Galcana bil njegov tekmeč pri nekem dekletu v Barceloni in da ga je iz ljubosumnosti denunciral, on, Poltnik, pa da ni v nobeni zvezi s tistimi sleparji. Preiskava, ki je na Dunaju trajala nad jedno leto, je dognala, da je Poltnik govoril golo in čisto resnico, da je bila ovadba popolnoma neutemeljena, in da je bil Poltnik celih 25 mesecev po nedolžnem zaprt. Dne 15. junija je dunajsko sodišče ustavilo preiskavo in izpustilo Poltnika iz zaporu. Revežu, kateremu je brezvestnost klerikalne španske justice uničila existenco, ki je v ječi prišel ob svoje zdravje, ki je toliko po nedolžnem pretrpel, dali so — 20 gl. beri: dvajset goldinarjev podpore in ga pahnili na cesto!

— Strela ju je ubila. V četrtek zvečer šla sta v Gorici ondodna semeniščnika, oba prvoletnika, Vodopivec iz Grgara in Plesničar iz Gorice na sprehod proti frančiškanskemu samostanu na Kostanjevici. Mej tem je nastal vihar in strela je zadela oba semeniščnika. Plesničar je obelagal mrtev na mestu, Vodopivec pa so brezvestnega prenesli v semenišče.

— Kastavski občinski zastop je v zadnji seji protestiral jako energično proti razdelitvi kastavske občine, za katero se poganjajo Lahi, da bi jo oslabili in osiromašili. Proti delitvi so došli obč. zastopu protesti iz vseh županij z 2000 podpisi, dočim so Lahi samo iz nekaterih občin mogli dobiti podpise za razdelitev in niso ujeli vsega skupaj več kakor 200 podpisov na svojo dotično prošnjo. In vzlic temu je vlada Lahom obljubila, da se sankcionira zakon o razdelitvi kastavske občine, tista vlada, ki moleduje okrog slovenskih in hrvatskih poslancev za njih podporo in ki bi brez te podpore izginila hipoma s površja!

— Zaradi goljufije je prišla včeraj mestna policija bivšega bogoslovca in sedanjega pisarja pri dr. Storu — Franceta Gormovnika, kateri je s ponarejenimi podpisi dr. Stora preslepil urarja Ivana Somnica na sv. Petra cesti št. 18, Jankota Klopčiča v Prernovih ulicah št. 2 in Josipa Černetu na Kongresnem trgu št. 4, da so mu na obroke prodali zlate ure in verižice. Gormovnik je plačal prvi obrok in je potem dobljeno blago takoj zastavil ali pa prodal. Pri Somnicu je vzel na obroke zlato uro z verižico, vredno okoli 90 gl., pri Klopčiču dve zlati in eno srebrno verižico v vrednosti 100 gl. in pri Josipu Černetu pa zlato žepno uro vredno okoli 70 gl.

— Zdravstveno stanje v Ljubljani. Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 25. junija do 1. julija kaže, da je bilo novorojencev 20 (= 29 70 ‰), umrlih 30 (= 44 55 ‰), mej njimi so umrli: za ošpicami 5, za škariatice 2, za jetiko 5, za vnetjem soplnih organov 2, vsled samomora 1, za različnimi boleznimi 15. Mej njimi je bilo tujcev 6 (= 20 ‰), iz zavodov 8 (= 26 6 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za ošpicami 9, za škariatice 4, za vratice 1 oseba.

— Razpisane ustanove. Za leto 1899 razpisane so od umrlega barona Wurzbacha napravljene „cesarice Elizabete“ ustanove za invalide, in sicer: a) tri ustanove po 60 gl. za Ljubljance; b) tri ustanove

po 30 gl. za rojake iz Kamnika, iz Jarš ali Homca, in c) tri ustanove po 30 gl. za rojake iz Ventarjevca v občini šmartinski pri Litiji. Te ustanove oddaja gosp. baron Alfonz Wurzbach, in sicer one za Ljubljance po nasvetu kranjskega deželnega odbora, ustanove za Kamničane, Jaršane in Homčane po nasvetu županstva v Kamniku in ustanove za Ventarjevčane po nasvetu županstva šmartinske občine. Pravico do teh ustanov imajo v prvi vrsti ubožni vojaški invalidi iz imenovanih krajev od stražmojstra ali narednika nazaj, ki so lepega vedenja in vsled v vojni dobljenih ran nezmožni, da bi se sami mogli preživiti. Ako bi se za omenjene ustanove ne zglasilo zadostno število vojaških invalidov z opisanimi lastnostmi, tedaj imajo pravico do njih tudi drugi reveži spodobnega vedenja iz imenovanih krajev, ki se zaradi bolehavosti in starosti ne morejo sami preživiti. V obeh slučajih dokazati je s posebnimi občinskimi, po c. kr. političnem oblastvu potrjenimi spričevali neomadeževanost prosilcev. Dotične prošnje vložijo naj prosilci iz Ljubljane pri ljubljanskem mestnem magistratu, drugi prošnjiki pa vsak pri županstvu svoje občine do 30. julija 1899.

* 50letnica Petöfyjeve smrti. Madjarskega pesnika Petöfyja — čegar pradedi so bili Srbi imenom Petrovič! — hočejo Madjari ob priliki petdesetletnice njegove smrti posebno počastiti. Petöfy je zložil znano ustaško pesem „Talpra Magyar“ (Na noge, Madjari) socialistično himno „Akás-zatok fel a királyakat“ (Obesite kralje!). L. 1848. je bil sam velik puntar. No naučni minister Vlassics je v parlamentu na interpelacijo posl. Ratkajja izjavil, da „oni, ki se klanja duhu velikega pesnika, sam sebe dviga“. Vlada bo prisostvovala slavnosti. Prisoten bo tudi zastopnik parlamenta.

* Prostovoljno zadavljen. Kmet Št. Jetzö v Szerdahelyju je bolehal več let na težki pljučni bolezni. Žena njegova pa je imela ljubimca, delavca Szakacsa, s katerim bi se bila rada omožila, toda mož ni hotel umreti. Pregovorila je torej ljubimca, naj moža zadavi. Ljubimec je bil pripravljen, da to stori le pod tem pogojem, ako je mož zadovoljen, da ga zadavi. In res, mož je bil pripravljen z veseljem umreti ter je dal ljubincu svoje žene sam robec, s katerim ga je Szakacs zadavil. No, sodišče pa s tem ni bilo zadovoljno. Morilec je bil obsojen na 15 let ječe, žena pa na 6 let.

* Nemški cesar — pesnik. Londonski listi poročajo, da je nemški cesar Viljem sestavil tekst za oratorij, kateri izide še tekom tega meseca v Berlinu. Ime skladateljevo še ni znano.

* Zašito srce. Kakor javljajo listi, je prišel nedavno na italijansko kliniko 23leten mož, katerega je pred dvema mesecema zabodel nekdo dvakrat v srce. Dasi je ranjenec izgubil veliko krvi, je vendar skusil dr. Pamoni s pomočjo operacije ozdraviti ga, kar se mu je povsem posrečilo. Prerezal mu je meso mej tretjim in petim rebrom, da je mogel do srca, kateremu je zašil po 1 centimeter dolgi rani. Bolnik je v 49 dneh popolnoma ozdravel.

* Grozna nesreča pri premogokopu. Kakor javljajo iz Odeze, je vsled neprevidnosti nekega delavca eksplodiral v premogokopu Krivi rog zaboj z dinamitom ter ubil 44 delavcev, 20 pa jih težko ranil.

* Svatje v vozu za pohištvo. V belg. vasi Kochelberg so se pripeljali nedavno k poroki v vozu za preseljevanje pohištva ženin, nevesta, roditelji in 60 svatov. Ko je bilo vse dovršeno, so se v istem vozu odpeljali zopet domov.

* 12 otrok utonilo. Minolo soboto je napravilo v Bullheliju na Angleškem več otrok izlet po jezeru v čolnu, ki je bil določen le za 6 ljudi. Vsled neprevidnosti se je čoln nagnil, otroci so planili na drugo stran in čoln se je prevrnil. Vseh 12 otrok je utonilo. Veslar je držal dlje časa dva otroka nad vodo, toda omagal je in izginil pod vodo. Vendar so njega ljudje rešili, dočim so bili otroci že vsi mrtvi.

* Grozen čin je izvel nedavno neki Kitajec na parniku „Pontianak“. Počakal je, da so vsi potovalci zaspali, potem se je tiho plazil od enega do drugega, ter jih moral s svojim ostrim nožem. Tako je pet

Kitajcev umoril in 14 večinoma smrtno nevarno ranil, ko je začel kapitan klince ter prišel na pomoč. Ustrelil je s samokresom brezvestnega morilca, kateri je hotel s petimi pomagači parnik oropati. Toda kapitan je opazil tudi pomagače, ki so čakali v čolnu, da bi Kitajec vse umoril, ter je preprečil njih nakano.

* **Živ človek zgorel.** Iz Novske poročajo: 28. junija je ležal na paši Nikola Ivanovič, 14 let star deček, s svojim prijateljem, istotoliko starim Radom Ostoičem. Ostoič je za Ivanovičevim hrbtom prižgal cigareto, vstal ter šel gledat za živino. Nakrat pa je Ivanovič čutil, da ga nekaj peče. Na hrbtu se mu je vnela srajca in Ivanovič je bežal kolikor najhitreje je mogel. Čim bolj pa je bežal, tembolj je gorela srajca. Zgorela mu je na hrbtu, rokavi in prsih ter ga je plamen obžgal tako, da je 30. junija umrl. Čudno je to, da je bežal goreči Ivanovič več časa ob potoku... Nesrečni Ostoič je pobegnil, ker se boji kazni.

* **20 let z žensko poročena.** V Rigi je pred kratkim vdova vglede meščana vložila prošnjo, da se zopet nosi svoje deklško ime, ker je bil njen pokojni soprog, s katerim je bila omožena 20 let, ženska. Na vprašanje zakaj ni tega prej prijavila, je vdova odgovorila, da se je sramovala to storiti.

* **48 dni stradal.** Duhovnik Hughes Berry cerkve Moravia v Utiki (država Newyork) je bolehal mnogo let radi želodca. Neki prijatelj mu je svetoval, naj zdravi svoj želodec z lakoto. In res, Berry ni jedel 48 dni ničesar, nego je pil le vodo. Tudi se je mnogo sprehajal. Prve dni je mnogo trpel, potem pa mu je bilo vedno lažje. Berry trdi, da je sedaj čisto zdrav.

* **Bycikle-rekord.** Charles Murphy je prevozil miljo v 56 sekundah. Tik pred njim je vozil železniški stroj, ki je vlekel za seboj nekaj voz z velikimi stenami med katerimi je dirkal Murphy. Stene so branile dirkača vetra. Murphy je vozil eno miljo za stavo, 1/2 milje nato pa je vozil, da se je polagoma umiril in odpočil. Tako naglo ni vozil še nikdo.

* **Trije vlaki so se zdrobili.** Take nesreče se še ni zgodilo na železnici, kakor se je pripetila v soboto popolnoma na kolodvoru Winsford (Angleško). Najprej je zašel lokalni tovorni vlak na premikalni tir ter se zadel ob konec tira postavljene zapreke. Ves vlak se je zvrnil in padel na sosednji tir. V tistem hipu je pridrl ekspresni tovorni vlak na dotični z vagoni pokriti tir ter se tako zaletel med vagoni. Seveda je vse razbil in bil razbit tudi sam. Par minut nato pa je priletel še osebni vlak ter zavozil med razvaline dveh vlakov. Seveda se je tudi razbil. 50 vozov je povsem razbitih, ranjenih pa le nekaj ljudi.

* **Povodenj v Teksasu.** Iz Newyorka poročajo: Brzjavi iz Calverta v Teksasu javljajo, da je vsled povodnji v dolini Brazos utonilo v noči minolega torka 200, v sredo ponoči pa 100 ljudi. Na malem griču San Philippi se je zbralo 300 zamorcev s svojimi konji in govejo živino. Vse drugo je bilo pod vodo, šele tri milje daleč se je začela suha zemlja. Škoda je velikanska.

Književnost.

— Mittheilungen des Musealvereines für Krain. Vsebinska 3. in 4. sešitka je naslednja: 1. Die Herren v. Kreyg in Krain, Krain und im Dienste der gefürsteten Grafen von Görz, von Prof. S. Rutar. 2. Berichtigungen und Nachtrag zu dem Artikel „Der Adel von Krain“. 3. Ueber die Familie der Freiherren v. Cirheimb. 4. Die Pest in Krain, nach Archivalien des Laibacher Stadtarchives bearbeitet von Prof. Joh. Vrhovec. 5. Das Klima von Krain, von Prof. Ferdinand Seidl.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 8. julija. „Wiener Ztg.“ prijavlja danes odredbo trgovskega ministrstva glede reforme volilnega reda za trgovinske in obrtne zbornice.

Dunaj 8. julija. Socialnodemokratski voditelj dr. Adler, Bretschneider in Reumann se nahajajo še vedno v zaporu pri deželni sodišču. Socialni demokratje so sklicali za ponedeljek 15

shodov, na katerih hočejo demonstrirati proti volilni reformi v smislu vladajoče krščansko-socialne klike.

Dunaj 8. julija. Odvetnik dr. Srb je hotel pri najvišjem sodišču pledirati v češkem jeziku, ker se je dotična zadeva v prvih instancah tudi v tem jeziku obravnavala, a sodni dvor mu je to zabranil, češ, da je pri najvišjem sodišču nemščina jedini razpravni jezik.

Zemun 8. julija. Aretovanja veljavni opozicionalcev se nadaljujejo. Danes je bilo zopet aretovanih več pristavev radikalne stranke, pa tudi nekaj naprednjakov in pristašev Petra Karagorgjevića. Milan ima očitno namen, uničiti vse svoje politične nasprotnike. Sinoči je „meščanstvo“ priredilo Milanu bakljado. Svetili so civilno oblečeni vojaki in orožniki, a neodvisno meščanstvo je demonstrativno izostalo.

Bruselj 8. julija. Kralj je imel včeraj daljše posvetovanje z ministri. Zahteval je, naj klerikalna stranka glede volilne reforme ugotovi zahteve liberalnim, da se pretrga alijansa mej liberalnim meščanstvom in socialnodemokratskimi ter krščansko-socialnimi delavci. V klerikalnem taboru je zavladala popolna zmedenost. Nekateri klerikalci očitajo vladi nje popustljivost in hočejo prestopiti v opozicijo.

Pariz 8. julija. Cesar Viljem je v Bergenu obiskal francosko vojno ladjo „Iphigénie“ in je brzojavnim putem naznanil prezidentu Loubetu, da se čuti srečnega, da je prišel v dotiko s francoskimi pomorščaki. Brzojavka je izredno laskavo pisana. Loubet je takisto jako ljubeznivo odgovoril. Te brzojavke so v političnih krogih obudile veliko senzacijo, še večjo pa vest, da je cesar Viljem francoske častnike povabil na svojo jahto „Hohenzollern“.

Pariz 8. julija. Skoro vsi listi so mnenja, da bo parlament z ozirom na dogodek v Bergenu zahteval pojasnil o razmerju mej Nemčijo in Francijo. „Figaro“ naglašja, da že trideset let ni prišel noben nemški vladar v dotiko s francoskimi častniki. Nekateri listi javljajo celo, da se pripelje cesar Viljem v kratkem v St. Malo.

Narodno gospodarstvo.

Posojilnice in trg. sodišča.

Nekatere oblasti so začele zahtevati od naših posojilnic predlaganje raznovrstnih izkazov, knjig itd., katerih posojilnice nikakor niso dolžne dajati kateremukoli si bodi uradu.

Mej drugim se nam zdi potrebno, da izvedo posojilnice, katere stojijo pod nadzorstvom „Zveze slovenskih posojilnic“ v Celji, sledeče:

C. kr. okrožno kot trgovinsko sodišče v Novem mestu ukazalo je okrajni posojilnici v Mokronogu z odlokom z dne 16. maja 1899, opr. št. Firm. 84/99/Gen. I. 15/6, da predloži tjakaj izvirni imenik zadrugnikov (t. j. zadrugni register) in pa izvirni zapisnik o sklepih občnega zbora. Posojilnica v Mokronogu zarekla se je, prejemši ta ukaz z Zvezi slovenskih posojilnic v Celji, naj jo ona brani. Celjska Zveza napravila je proti zgoraj navedenemu odloku temeljit rekurz na c. kr. deželno višje sodišče v Gradcu, v katerem je dokazala, da zahteva novomeškega okrožnega sodišča v zakonu ni utemeljena. Rekurz je bilo v popolni meri utemeljeno, in je izdalo c. kr. deželno višje sodišče v Gradcu sledečo, za vse druge v tej Zvezi stoječe posojilnice načelno važno razsodbo:

„Firm. 170/Gen. I. 15/8. Sklep c. kr. okrožnega kot trgovinskega sodišča v Rudolfovem z dne 16. maja 1899, opr. št. Firm. 84/99/Gen. I. 15/6, se razveljavi:

Razlogi: V smislu § 3. izvr. ukaza z dne 14. maja 1873, št. 71 drž. zak., k zadrugnemu zakonu z dne 9. aprila 1873, št. 70 drž. zak., imajo trgovinsko sodišča v istini uradoma paziti na to, da se predpisi glede oglasbe spolnujejo.

Izkazi in poročila pa, katera se tičejo oglasbe za vpis v zadrugni register in katera imajo zadruge trgovskemu sodišču doposlati, so v § 3. št. 3, 9, 10, 16 zadr. zak. natanko označena.

Trgovsko sodišče sme tedaj terjati samo ta, v njegovo področje spadajoča naznanila in izkaze.

Register zadrugnikov in knjiga, v katero se vpisujejo sklepi občnega zbora, mora v smislu § 14. odst. 2 in § 34. odst. 2 zadrugnega zakona biti vsakemu v pogled razpoložena.

Da bi se pa le-ta register zadrugnikov in zapisnika o sklepih moral v svrhu vpogleda predložiti trgovinskemu sodišču, ni v postavi določeno.

Dasi se mora načelstvo zadruge kaznovati, ako se ne ravna po predpisih § 14. in § 34. zadr. zak., vendar se zaradi tega ne more zadrugam nalagati, da trgovinskemu sodišču predloži izkaze, kateri v postavi niso predpisani, in sicer v to svrhu, da se sodišče prepriča, ali se predpisi postavbe spolnujejo ali ne.

Rekurzu je bilo tedaj ugoditi in izpodbijan odlok razveljaviti. Naj si torej naše posojilnice to važno razsodbo dobro zapomnijo, če pridejo v enak položaj, da se bi terjale od njih stvari, katerih niso dolžne predlagati, naj se vedno obrnejo na svojo zaščitnico „Zvezo slovenskih posojilnic“ v Celji.

Poslano.*)

Vse m velečenjenim kranskim državnim in deželnim poslancem.

Kam neki naj se obrnem v svoji brezmejni tugi, kakor na Vas, zastopniki naroda? Dreyfus je že v Rennesu seveda v spremstvu orožnikov, jaz sem pa še vedno tukaj — brez orožnikov.

Vso krivico, ki se je in se še godi z menoj, še nekako lahko prestajam. Nikakor pa ne morem pretrpeti krivice, ki se godi z mojim sinom.

Ranjki J. Kalister blagega spomina se mora v grobu obrniti, če ve kaj in kako se godi z njegovimi ustanovi. Hoteč osrečiti svoje rojake, zapustil jim je različne ustanove in fara Slavina se sme srečna imenovati, da se je v njej rodil mož, ki jej je testiral ogromno premoženje.

Preblagi pokojnik spomnil se je na vsacega hišnika in na vsacega berača posebej, spomnil se je zopet posebej na živino-rejce in posebej na sadjerejce, a — spomnil se je tudi na učečo se šolsko mladino, na dijake, svoje rojake. Ustanovil je mnogo bogatih štipendij za svoje rojake. Zares, srečen se mora imenovati, kdor se je rodil v njegovih fari ali vsaj v njegovem sodniškem (postojalskem) okraju in mu nisem ravno jaz oče.

Teh ustanov je menda 13. Skoraj vsako leto je ena ali več teh razpisanih. Letos bile so že kar štiri oddane. Kdo ima besedo pri oddajanju teh ustanov, mi ni natančno znano, le toliko sem izvedel z Dunaja, da ima končno besedo visoka deželna vlada sama.

Na misel mi ne pride, vladi kaj očitati, toliko manj, ker mi je dne 16. decembra dotični gosp. referent dobrohotno svoj glas obljubil, pač pa imam očitati onemu, kateri vladi prošilce priporoča!

Je-li res mogoče prezreti iz samega sovraštva do očeta njegovega sina? Je-li sin kriv, ako se je bil njegov oče komu zameril?

Moj sin je rojen v fari Slavina, tedaj v rojstveni fari blagega pokojnika J. Kalistra in na gimnaziji je vedno med prvimi odličnjaki. Pa kaj vse to? Oče njegov je prišel v nemilost pri nekem gospodu — amen!

Zastonj se peha in prosi sin za ustanovo, že štirikrat je letos propadel s svojo prošnjo in propadel bo sigurno toliko časa, dokler sam Bog ne zlomi tilnika onemu, ki upliva na razdelitev teh ustanov.

Vem, da sem si s temi vrsticami napopal še večje sovraštvo, sina svojega pa sem še bolj oddaljil od prej imenovanih štipendij, vse to vem, a vendar upam, da se bo našel mož-rešitelj, kateri bo pripravi vladi poslati zadnjo voljo ali oporoko ranjčega J. Kalistra in izvedel bo nadalje, kdo je bil pri zadnjih štirih oddajah protetiran in kdo — preziran.

Kranski Dreyfus.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Slovenol in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila.

Uredništvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospa Josipina Tolazzi v Dol. Logatec 20 K, in sicer 10 K iz domačega nabiralnika in 10 K darilo pri prodaji šivine. — G. Fran Hrašovec, c. kr. okr. sodnik v p. v Gradcu 23 K iz nabiralnika narodne blagorodne obitelji Zabredove v Gradcu. — G. Minca Kovač v Rakeku 20 K, dar vsele družbe rak. balincarjev. — G. Evgenija Vavken v Cerkljah 10 K, nabrane pri otvoritvi kegljišča. — G. Kluka v Kamniku 4 K 40 vin., nabral v mali narodni, skrajno liberalni družbi v g. Trpinčevi gostilni. — G. Dolška Špilar v St. Petru na Krasu, nabrala 4 K. — G. J. Tratar, učitelj v Dobovi 70 vin. — Skupaj 82 K 10 vin. Živeli vsi rodoljubni darovalci in darovalke, posebno še domoljubne nabiralke in vzgledna, slovenska rodbina!

Za Prešernov spomenik: Gosp. Franjo Šešek v Novem mestu 8 K, nabrane na sestanku odhajajočih abiturientov. — G. Ludovik Kaplja v Dolenji vasi pri Zagorji ob Savi 5 K, kot v Ljubljani dobljeno stavo. — Skupaj 13 K. — Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazujejo uspešni upliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 90 kr. Po postnem povzetju razpošilja to mazilo lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJ, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrecno zahtevali MOLL-ov prepartat, zagnamovan z varnostno znamko in podpisom. Direktno se ne pošilja manj kot 2 steklenici. 4 (59—9)

Iz uradnega lista:

Izvršne ali eksekutivne dražbe:

Posetva vlož. št. 15, 55—62 in 134, kat. obč. Kostanjevica, 134, k. o. Ostrc, in 187 k. o. Črneca vas, cenjena 10.717 gld. 98 kr., dne 10. julija v Kostanjevici.

Posetva vlož. št. 235, kat. obč. Talčjivrh in vl. št. 326 k. n. Petrovas, cenjeno 620 gld., dne 12. julija v Črnomlju.

Zemljišče vlož. št. 47, 516 in 556, kat. obč. Zbure, cenjeno 2156 gld. in 19 gld. 30 kr., dne 14. julija v Mokronogu.

Posetva vlož. št. 86, kat. obč. Poljansko predmestje, cenjeno 16301 gld. in dne 14. julija v Ljubljani.

Posetva vlož. št. 170 in 173, kat. obč. Vrh, cenjeno 1275 gld., dne 14. julija v Radečah.

Posetva vlož. št. 9, kat. obč. Podlipa, cenjeno 2770 gld. 32, dne 15. julija na Vrhniki.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 5. julija: Marija Kreč, krojačeva hči, 17 dni, Marije Terezije cesta št. 9, prisad.

Dne 6. julija: Ana Iskra, delavka, 32 let, Florjanske ulice št. 48, pljučnica.

Tržne cene v Ljubljani

dne 8. julija 1899.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica	htl. 10	Špeh povojen kgr.	— 70
Rž	8	Surovo maslo	— 90
Ječmen	7	Jajce, jedno	— 23
Oves	6 50	Mleko, liter	— 8
Ajda	8 50	Goveje meso, kgr.	— 60
Proso	9	Telečje	— 64
Koruzja	5 60	Svinjsko	— 75
Krompir	3	Koštrun	— 40
Leča	10	Pišanec	— 53
Grah	11	Golob	— 20
Fižol	9	Seno	100 ko. — 85
Maslo	1	Slama	—
Mast	— 70	Drva, trda,	6 40
Špeh frišen	— 64	Drva, mehka	4 50

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-3 m. Srednji srčni tlak 736-0 mm.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padečina v 24 urah
7.	9. zvečer	736-6	16-1	sr.szhod	jasno	—
8.	7. zjutraj	737-0	13-8	sl. jug	del. oblak.	—
	2. popol.	736-5	23-3	sl. jvzhod	oblačno	0-7 mm

Srednja včerašnja temperatura 17-7°, normala: 19-5°.

Dunajska borza

dne 8. julija 1899.

Skupni državni dolg v notrah	100	gld.	30	kr.
Skupni državni dolg v zvezah	100	gld.	40	kr.
Avstrijska zlata renta	119	gld.	40	kr.
Avstrijska krona renta 4%	100	gld.	55	kr.
Ogerska zlata renta 4%	119	gld.	30	kr.
Ogerska krona renta 4%	96	gld.	60	kr.
Avstro-ogerske bančne delnice	911	gld.	—	kr.
Kreditne delnice	381	gld.	25	kr.
London vista	120	gld.	52	kr.
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	gld.	95 1/2	kr.
20 mark	11	gld.	78	kr.
20 frankov	9	gld.	55	kr.
Italijanski bankovci	44	gld.	55	kr.
C. kr. cekini	5	gld.	67	kr.

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKŠ VERSEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gld.

V vročem letnem času

se more priporočiti kot najboljša in najkoristnejša (36—1) osvežujoča in namizna pijača, posebno pripravna za mešanje z vinom, konjakom in sadnimi sokovi,

MATTONIJEV
GISSHUBLER
naravna
alkalična kislina

Ta upliva osveževalno in obiljavajoče, vzbujajo elastičnost jedi, pospešujejo prebavilne, po letu je pravo okrepčevalno sredstvo.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih spekerijah, vinarih in delikatesnih trgovinah.

Krepak učenec

iz dobre hiše in z dobrimi spričevali, sprejme se v trgovino. (1237-2)
Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Brockhaus

Konversations-Lexikon

(17 zvezkov)

(1265)

skoraj nov, se proda ceno.

Kje se izve v upravništvu tega lista

Lepa mesečna soba

odda se kakemu ptujcu, mudečemu se preko poletja v Ljubljani. Vrt v uporabo. Dobi se lahko tudi popolna hrana. (1264-1)
Več se izve v Florijanskih ulicah 31.

Sprejem

izurjenega koncipijenta:

Matthaeus Bežan

(1260-1) o. kr. notar v Marenbergu.

Prodajalka

izurjena v trgovini z mešanim blagom, večja slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, želi svoj sedanji prostor spremeniti.

Ponudbe do 15. t. m. na upravništvo „Slov. Naroda“. (1229-3)

V službo sprejem

popolnoma izurjenega koncipijenta

oziroma

notarskega kandidata.

Anton Šlamberger

(1213-3) c. kr. notar v Kranji.

Za prihodnjo šolsko sezijo

se odda meblirana soba, primerna za dve solariji, kateri dobista tudi lahko hrano.

Več se izve v Slomškovih ulicah št. 9. (1223-2)

Hiša

s malim posestvom blizu D. M. v Polji se iz proste roke prodaja. (1265-1)

Zemljišče je veliko 1600 □ sežnje.

Poizve se v upravništvu „Slov. Nar.“.

Posredovalnica stanovanj in služeb

G.F.L.U.X

Gospodske ulice št. 6 (1251)

išče nujno: Točaja, ki ume nekoliko tudi mesarico, 12-15 gl. plače; natakarico na račun, izven Ljubljane; več finih in navadnih kuharic; več boljših in navadnih deklet na deželo; plačilno kasirko za kavarino; nosilca jedi za neko kopališče itd. itd. Več se izve istotam.

Stanovanje

Lepo stanovanje, obstoječe iz štirih sob in vsemi pritlikalnimi ter porabo lepega vrta, nasproti v zidanju nahajajoče se sodnijske palače, je pod ugodno najemščino s 1. novembrom, eventuelno tudi s 1. avgustom letos oddati. (1262-1)

Jako prikladno za kakega g. advokata ali sodnijskega uradnika.

Natančneje pojasnilo pri g. Jenkotu, pek. mojstru, Marije Terezije cesta 5.

C. Karinger v Ljubljani

ima na prodaj

krogle za kegljanje

iz brezhibnega Lignum-sanctum lesa v vseh velikostih, kakor tudi

kroglice za balincanje in keglje

iz bukovega lesa (1108-3)

za navadne in za ruske igralne partije, vse po najnižjih cenah.

Učenec

iz dobre hiše, ki je dovršil ljudsko šolo z dobrim vspehom, sprejme se v špecerij-sko trgovino. (1242-2)

Naslov v upravništvu „Slov. Naroda“.

Priporočava

(21-154)

Kulmbaško sladno pivo

pastërizovano v steklenicah

znano po svojih izvrstnih učinkih.

Kavčič & Lilleg

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah.

V Škofjiloki

se daje

gostilna v najem.

Dobro obiskovana „Finfarjeva gostilna“ z vpeljano trgovino z vinom na debelo, z vso posodo in ledenico z zalogo piva, se takoj odda v najem. Natančneje se izve pri Leo Lavriču istotam. (1227-2)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga čez Trbiž**. Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Isli, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Lince, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Klein-Reifling v Lince, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregenc, Curih, Geneve, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Lince, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 15 min. zvečer osebni vlak v Lesce-Bled. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 5 uri 41 minut popoldne v Podnart-Kropo. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje**. Osebni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** j. k. **Proga iz Trbiža**. Ob 5. uri 46 m. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Isli, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 55 min. zjutraj osebni vlak iz Lesce-Bleda. — Ob 11. uri 17 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plnja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inmosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osebni vlak z Dunaja, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plnja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Poleg tega ob 8. uri 42 min. zvečer iz Podnarta Kropo. — **Proga iz Novo mesta in Kočevja**. Osebni vlaki: Ob 8. uri 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik**. Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika**. Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9 uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1200)

L. Luserjev obliž za turiste.

Priznana najboljša sredstva proti kurjim očesom, žuljem itd. itd.

Glavna zaloga:

L. Schwenk-ova lekarna Dunaj-Meidling.

Zahtevajte Luser-jev obliž za turiste po 60 kr.

Dobiva se v vseh lekarnah. V Ljubljani: M. Mardetschläger, J. Mayr, G. Piccoli. V Kranju: K. Šavnik. (9-27)

Moka

iz mlina

Vinkota Majdič v Kranju

oddaja se po

en gros cenah v plombranih vrečkah

po 10 in 25 kil v prodajalni

Maksa Domicelja v Ljubljani

na Rimski cesti

vis-à-vis Gorupovim hišam.

Dostavljanje na dom brez plačilo.

Plombe originalne mlinske.

Moka oddaja se tudi v vrečah po 50, 85 in 100 kil. (459-19)

Opozarja se, da priznana izvrstni izdelek prvega domačega mlinca dandanes tudi na tujem uspešno tekmuje s izdelki vseh ogerških mlinov.

Solicitatorja

ali

izvežbanega pisarja

za notarsko pisarno v Žužemberku sprejemem takoj ali v 14 dneh.

Prošnje s spričevali naj se mi pošljajo v Ljubljano.

Dr. Andrej Kuhar

c. kr. notar.

(1218-3)

Razpis.

(1247-1)

S pričetkom šolskega leta 1899/1900 podeliti je po občinskem svetu v hvaležen spomin na Nje Veličanstvo presvitlo cesarico Elizabeto določeno podpora v znesku 200 gl. onim deklicam, ki se želé v umetnih ženskih ročnih delih ali v njih pomožnih strokah povspeti do višine sedanjega časa.

Pravico do te podpore, ki se pedeluje za vso učno dobo, imajo absolventke tukajšnje strokovne šole za umetno vezenje in čipkarstvo, ki hočejo obiskovati dunajsko šolo za umetno vezenje, centralni kurs ali pa državno umetno obrtno šolo na Dunaji ali v Pragi; prednost pa imajo v Ljubljani pristojne posilke.

Prošnje za podelitev te podpore vložiti je v magistratnem vložnem zapisniku do konca t. m.

Mestni magistrat ljubljanski

2. julija 1899.

Župan: Iv. Hribar.

Čokolada

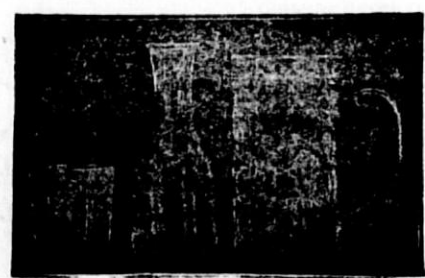
(198-24)

SUCHARD

Povsod

* na prodaj. *

Cacao

Za poletje

priporoča

AVG. AGNOLA

Ljubljana, Dunajska cesta 9

poleg „Figovca“

svoje bogato zalogo

steklenine, porcelana, zrcal, šip itd.

posebno pa (608-44)

oprav za gostilne

v mestu in na deželi.

Vrčki, kozarci in steklenice

po zelo nizkih cenah.

Koroški

rimski vrelec

najfinejša planinska kislá voda, izkušena pri vsakem nahodu, posebno otroškom, ob slabem prebavljanju, pri boleznih na mehurju in ledvicah. 27

Zaloga v Ljubljani: M. E. Supan in P. Lassnik, v Kranju: Fr. Dolenz, A. Kummer, v Radovljici: Oton Homan, v Mojstrani: J. Kozjek.

I. splošna avstrijska zaveza delovodij. Okrajno društvo Ljubljana in okolica.

Okrajno društvo delovodij za Ljubljano in okolico

priredi

povodom svojega enoletnega obstoja

dné 9. julija 1899

v Hafnerjevi pivarni

ustanovno slavnost

v zvezi

s koncertom

srečkanjem in plesnim venčkom

s sodelovanjem

godbe c. in kr. pešpolka pl. Milde št. 17.

Začetek koncerta ob 4. uri popoldne.

Vstopnina za osebo 50 kr., rodbinske vstopnice za 3 osebe gl. 120.

Vstopnice v predprodaji za osebo 40 kr., rodbinske vstopnice za tri osebe 1 gl. dobivajo se v društvenih prostorih v Hafnerjevi pivarni, v glavni trafiki in pri gospodu Kališu.

Za točno postrežbo ter elegantno oblepšavo prostorov je dobro skrbjeno.

Vse prijatelje društva najljubšeje vabi

(1225-3) odbor.

Slavnost se vrši o vsakem vremenu.

V Florijanskih ulicah 31, I. nadstr. se sprejmejo

dijaki

v dobro oskrbo.

Vrt v poljubno uporabo. (1263-1)

Trgovski pomočnik

špecerijske stroke, ki je dobro kvalificiran, se sprejme.

Ponudbe pod „Pomočnik“ na upravništvu „Slov. Naroda“. (1239-2)

Od leta 1868. se

Bergerjevo medicinsko

kotranovo milo

ki je izkušeno na klinikah in od mnogih praktičnih zdravnikov, ne le v Avstro-Ugarski, nego tudi v Nemčiji, Rusiji, balkanskih državah, Sveci itd. proti polnim boleznim, zlasti proti

vsake vrste spuščanjem

uporablja s najboljšim uspehom. Činik Bergerjevega kotranovega mila kot higijeničnega sredstva za odstranjevanje luskinic na glavi in v bradi, za čiščenje in desinfekcijo polti je splošno priznan. Bergerjevo kotranovo milo ima v sebi 40 odstotkov lešnega kotranova in se razlikuje bistveno od vseh drugih mil, ki se nahajajo v trgovini. Da se pride stevarjam v okoliščini, zahtevaj izrecno Bergerjevo kotranovo milo, in pazi na zraven natisnjeno varstveno znamko.

Pri neozdravljivih polnih boleznih se na mesto kotranovega mila z uspehom uporablja

Bergerjevo med. kotranovo žvepleno milo.

Kot blažje kotranovo milo za odpravljanje

nesnage s polti, (614-8)

proti spuščanjem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot nenadkriljeno kosmetično milo za umivanje in kopanje za vsakdanjo rabo služi

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo,

v katerem je 35 odst. glicerina in ki je fino parfumirano. Cena komadu vsake vrste z navodilom o uporabi 35 kr. Od drugih Bergerjevih medicinskih-kosmetičnih mil zasluži, da na nje posebno opozarjamo: Benzoe-milo za fino polti; borsko-milo za priske; Karbado-milo za ugašenje polti pri pikah vseh koz in kot razkužilo milo; Bergerjevo smrekovo-iglasto milo za umivanje in toileto; Bergerjevo milo za nežno otroško dobo (25 kr.)

Bergerjevo Petrosulfo-milo

proti rudečici obraza, rudečemu nosu, oprisku in sklenju kože; milo za pege v obrazu jako učinkujoče; žvepleno-milno milo proti zakažnim črvom in nečistostim obraza; taniško milo za potne noge in proti izpadanju las.

Bergerjeva zobna pasta v tubah.

najboljše sredstvo za čiščenje zob, št. 1 za normalne zobe, št. 2 za kadičce. Cena 30 kr. Glede vseh drugih Bergerjevih mil se najde vse potrebno v navodilu o uporabi. Zahtevajte vedno Bergerjeva mila, ker je mnogo ničevrednih imitacij.

Prodaja se v Ljubljani v lekarnah gg.: V. Mayr, G. Piccoli, J. Svoboda in U. pl. Trnkoczy-ja, dalje skoro v vseh lekarnah na Kranjskem. Na debelo:

G. Hell & Comp., Dunaj, I., Sternsgasse 8.

Moderce

izvrstne fačone,

najboljši izdelek

priporoča 27

Alo jzi Persché

Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Ivan Jax

Ljubljana, Dunajska cesta 13.
Tovarniška zaloga
šivalnih strojev
in velopedov.

Najnižje cene.

Geniki zastoj in franke.

Sedmošolec

z dobrim spričevalom, išče za počitnice instrukcije.

Ponudbe na upravnništvo „Slov. Nar.“ pod „Učitelj“. (1261—1)

Pisar

nemškega in slovenskega jezika v govoru in pisavi zmožen, sprejme se pri podpisnem sodišču 15. t. m. ali 1. avgusta. Plača 1 gld. od dneva. (1259—1)

C. kr. okrajna sodnija v Sevnici oddelek I, dné 5. julija 1899.

Cenena nova senzacionalna iznajdba

spiritine

(trd spirit). (1202—3)

V tobolicah (gotova kuhalna priprava) à 15 kr., 10 tobolic 1 gld. 40 kr.

Zaloga v lekarni „pri orlu“ v Ljubljani, Jurčičev trg, nasproti železnega mostu.

Hiša

v Kisovcu poleg rudnika pri Zagorji ob Savi se prostovoljno preda. Hiša, v kateri se izvršuje gostilniška obrt, je priprava tudi za vsako drugo obrt. Plačilo po dogovoru.

Pojasnila daje g. Andrej Maurer, posestnik v Zagorji ob Savi. (1236—2)

Ivan Kordik

Ljubljana, Prešernove ulice št. 10—14

priporoča svojo bogato zalogo

jedilne priprave

nožev, vilic in žlic iz britanskega jekla, alpeke ali alpeke-srebra priv. dunajske tovarne „W. Bachmann & Comp.“.

Na izbero so tudi

žlice iz alpeke, 12 kom. od gld. 4-30 naprej.

žličice „12“ „2-20“

Namizni svečniki

iz alpeke, čisto bele kovine,

par 21 cm visokih gld. 2—

23 „230“

25 „240“

Prav cenó se dobé noži in vilice z roženim (599—32) ali koščenim ročajem.

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste.

Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante. (875—10)

Ustanovljen 1850.

Etablissement za klavirje in harmonije Bernhard Kohn

Dunaj, I., Himmelfahrtgasse št. 20

(v svoji hiši) nudi izber

instrumentov prve vrste

kakor se je sicer nikjer ne najde v Avstro-Ogrski.

Zaloga in samozastop

obeh glasovirskih prvih tovarn na svetu:

c. in kr. avstrijskih dvornih dobaviteljev

Steinway & Sons, New-York,

in Julij Blüthner.

Harmoniji Mason & Hamlin itd.

Največja zaloga novih klavirjev iz najbolj

renomiranih dunajskih tovarn. Novi kratki

klavirji od gld. 320 do gld. 2000. Novi

pianino od gld. 280 do gld. 1400. — 200 komadov na izber.

Velik poseben oddelek za preigrane instrumente brez hibe. (1144—6)

Iščem

veliko, suho skladišče

kakor tudi

učenca.

(1220—3)

Josip Petrič

trgovina s papirjem v Ljubljani.

Jakob Vattovaz

št. 112 v Kopru pri Trstu

ponuja

istrijska bela vina

od 14 gld. naprej in rudeča (črna) vina od 13 gld. 50 kr. naprej; refoško in muška-telec, sladak, po 40 kr. liter. (1169—5)

Gostilna

v Borovnici

dobro obiskovana

se daje v najem ali na račun.

Več pove Ivan Majaron, posestnik v Borovnici. (1232—2)

Razglas.

Na c. kr. cesarja Franca Jožefa veliki gimnaziji v Kranju vpisavali se bodo učenci, kateri nameravajo vstopiti v prvi razred

v soboto, dne 15. julija t. l.

od 9. do 12. ure v ravnateljevi pisarni. Vsprejemne preskušnje vršile se bodo v ponedeljek, dne 17. julija od polu 9. ure nadalje.

Dotični učenci pridejo naj v spremstvu starišev ali njihovih namestnikov ter naj prineso seboj krstni list in zadnje šolsko spričevalo.

Vsprejemna taksa je določena na 3 gld. 50 kr., ki se bodo onim, ki preskušnje ne bi prestali, vrnila.

Učenci, kateri so oddaljeni od Kranja, pa se morejo javiti za vsprejem tudi pismeno. Vpsolati morajo krstni list, zadnje šolsko spričevalo ter takso. Vendar pa se morajo v ponedeljek, dne 17. julija pred preskušnjo predstaviti osebno šolskemu ravnatelju.

Ravnateljstvo c. kr. cesarja Franca Jožefa velike gimnazije v Kranju

dne 1. julija 1899. leta.

(1201—2)

Splošno kreditno društvo v Ljubljani.

Vplačani zadružni deleži gld. 45.900. — Promet od 1. oktobra 1898 do 1. junija 1899 gld. 1,375.307-20. — Skupna aktiva gld. 268.649-93.

Sprejema: hranilne vloge po 4 1/2 %, vloge na tekoči račun po 3 1/2 % od dneva vložitve do dneva vzdige.

Izposoja se na menice in na personalni kredit proti obrestmi po 5 do 6 % brez kakih stroškov. (1173—3)

Urađuje se vsaki dan ob navadnih urah: Dvorski trg št. 3.

Štv. 4814.

Razglas.

(1252—1)

Deželni zbor kranjski je v svoji seji, dne 21. aprila t. l. naročil deželnemu odboru vse potrebno pozvedeti v svrhu vzornega kmetijskega zavoda na Gorenjskem, na katerem bi se osnovala zimska kmetijska šola in uravnali posebni strokovni tečaji za razne važne panoge kmetijstva n. pr. za mlekarstvo in sirarstvo ter planinarstvo, gozdarstvo, sadjerejo itd.

V ta namen potrebuje deželni odbor primerne kmetijskega posestva, na katerem se nahaja že sedaj vzorno uravnano gospodarstvo v vzorno živinorejo, ali na katerem bi se potom zakupa za daljšo dobo moglo tako vzorno gospodarstvo urediti.

Deželni odbor se zato obrača do gg. lastnikov takih vzorno uravnanih kmetij na Gorenjskem, oziroma do gg. lastnikov kmetij, katere imajo za uredbo vzornega kmetijskega gospodarstva pripravna zemljišča in primerna gospodarska poslopja — ter tudi prostorov za stanovanje učitelja-voditelja kmetijske šole in učencev (20 do 24) ter v to posebnih poslov, z vabilom, da do

konca meseca julija t. l.

podajo ponudbe z opisom posestva in napovedbo zahtevane letne zakupnine deželnemu odboru, ki bo tekom meseca avgusta ogledal dotična ponujena posestva.

Ker se ima posebno gojiti na gorenjski kmetijski šoli planinarstvo, oziral se bo deželni odbor v prvi vrsti na ona posestva, katera imajo tudi planine v lasti.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, 24. junija 1899.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem kupil v svojo last Hrovatovo hišo, kjer se nahaja dobroznana

gostilna pri „Hrovatu“

na Dolenjski cesti št. 5.

Točil bodem pristna dolenjska, istrijska in štajerska vina ter Koslerjevo marčno pivo. Mrzla in gorka jedila so vedno na razpolago.

Pri gostilni je lep senčnat vrt in kegljišče.

K mnogobrojnemu obisku vabi

Jakob Mali

gostilničar in posestnik

Dolenjska cesta 5.

(1256—1)

Posrečilo se je

konečno nama pridobiti svetovnoznanih

Adler-koles

glavno zastopstvo: (1214—3)

Gradišče št. 2. Kavčič & Gorjanc Rimska cesta št. 9.

Nadaljne specialitete:
Pisalne in kopirne tinte.
Vodovarno mazilo za usnje.
Pat. ohranjevalo za podplate „Vandol“.
Kovinska snažilna pasta in snažilno milo za srebro in zlato.
Laki za usnje.
Patentna mazalna krtača z „Nigrette“ tekoče mazilo za črne in barvne čevlje 35 kr.

Najbolje črnilo svetá!
Kdor hoče svoje obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo
Fernolendt čreveljsko črnilo
za lahka obutala samo (190—23)
Fernolendt crème za naravno usnje.
Dobiva se C. kr. priv. povsodi.
tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.
Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse 21.
Radi mnogih posnemanj brez vrednosti pazi naj se natančno na moje ime **St. Fernolendt.**

„The Gresham“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Dunaj I., Giselastrasse 1 | Pešta, Franz-Josefspl. 5, 6

v hiši društva.

Filijala za Ogrsko:

v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1897 kron 159,947.578—
Letni dohodki na premijah in obrestih dné 31. decembra 1897 28,823.315—
Mej letom 1897 je društvo izpostavilo 7468 polic z glavnico 67,331.352—

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce zapredloge, daje brezplačno

glavna agentura v Ljubljani, vila nasproti Narodnemu domu pri Gvidonu Zeschko-tu. (1771—9)

Prva slovenska

c. kr. priv. tovarna ognjegasnega orodja

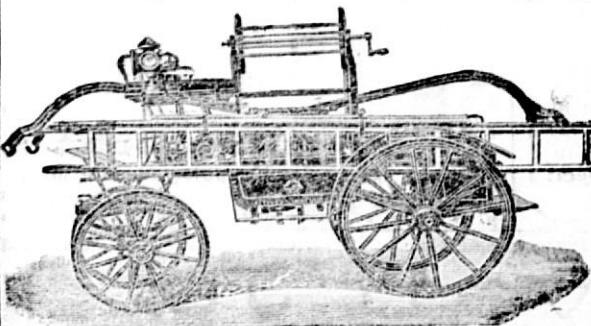
kakor: brizgalnic, parnih strojev, cevij, čelad in pasov ter

kmetijskih strojev

in peronospera-brizgalnic itd.

R. A. Smekal

Czech-Moravsko Smichov-Praga
podružnica v Zagrebu

priporoča slavnim ognjegasnim društvom, kmetijskim podružnicam ter zasebnikom svojo bogato zalogo. — Cene brez konkurence. — Ugodnosti izvanredne dovoljene. — Uzorci in ceniki brezplačno. — Ustmeni pogovori na zahtevo. — Pošiljate franco na vsak kolodvor. Z velespoštovanjem (220—18)

Podružnica **R. A. SMEKAL** v Zagrebu.

Trgovski učenec

se sprejme v trgovini z mešanim blagom
L. Fürsager v Radovljici.

Na Turjaškem trgu št. 2
se s 1. avgustom oddasta 1248-1

2 skladišči.

Natančneje: Rimska cesta št. 2.

Slavnemu občinstvu, posebno gospodom gostilničarjem priporočam podpisane svojo izborni sodovico, napravljeno iz vode iz mestnega vodovoda ter z ogeljeno kislino (Kohlensäure), koja je priznana kot najkakovostnejša in najzdravljivejša. (43-27)

Vse odjemalce v naprej zagotavljam vsikdar točne in vestne postrežbe, prosim za obila naročila ter beležim najudanejšo s spoštovanjem

Gasper Bolte, izdelovalec
sodovice, Rimska cesta št. 10.

V premogovih jamah v Vrdniku
se sprejme takoj

300 kopačev

in

200 odvažalcev

v trajen in dober zaslužek.

Podrobnosti naznani (1241-2)

upraviteljstvo jam v Vrdniku
v Slavoniji.

Holandsko-ameriška črta.

Parniki vozijo po 1krat do 2krat na teden
iz Rotterdama v New-York.

Pisarna za kajute:

Dunaj, I., Kolowratring 10.

Pisarna za meštrov: Dunaj, IV., Weyringerg. 7 A.

I. kajuta:

Od 1. aprila do 31. oktobra . . . mark 290-400*

„ 1. novembra do 31. marca . . . 230-320

II. kajuta:

Od 1. avgusta do 15. oktobra . . . mark 200

„ 16. oktobra do 31. julija . . . 180

*) Po legi in velikosti kajute in po hitrosti in eleganci parnika. (1210-1)

Najfinejša slastičarska peciva in torte

itd., vsak dan sveža, se pripravljajo po najnižjih cenah. Blagovoljna naročila za svatbe, krščenja, godove itd. se izvršujejo najfinejšo in najcenejše.

Teodor Novotny

slastičar, v Ljubljani, Dunajska cesta št. 7.

NB. Posebno se usojam gospode restavratérje za sezono proti primernemu rabatu prositi za blagovoljne naročbe. (1043-8)

Glavna zaloga moke

iz slovečega valjičnega mlina

Vinko Majdič-a v Kranju.

Pri razstavah odlikovani izdelki dobé se en-gros po originalnem ceniku pri

Antonu Ditrich-u

glavnemu zastopniku (1121-4)

Marije Terezije cesta št. 2, Ljubljana.

Krepak učenec

se sprejme za jermenarski obrt.

(1249-1) **Fran Bartl**

v Ljubljani, Selenburgove ulice.

lščem

gostilno v najem ali na račun.

Naslov pove upravnistvo „Slov. Nar.“

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj. (114) (27)

Akcijska zavarovalnica za življenje in rente.

Allianz

Oddelek za zavarovanje naroda
Dunaj I.
Hoher Markt 9.

Generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko
Gradec, Ballhausgasse 1.

Po poročilu c. kr. „Wiener Zeitung“ od dne 12. junija 1898 doletela je „Allianz“ velika čast, da si je Nj. Veličanstvo cesar plastično-grafični objekt ogledal in o posebnem uspehu „Allianze“ v zavarovanju naroda kakor o rapidnem napredovanju družbe Najvišje priznanje izrekel ter imenoval zavarovanje naroda posebno važno podvzetje.

Polno vplačani akcijski kapital 1.000.000 kron.

Rezerva premij dne 31. decembra 1897 2.617.773 kron.

L. 1897 se je na podlagi 1259 smrtnih slučajev izplačalo 398.378-90 kron. Od 1. 1898-1897 se je izplačalo 1.654.378-16 kron.

Tedenska premija od 10 vinarjev više.

Neizpremenljiva premija. — Plačevanja v dokladah niso dovoljena. — Stroške za zdravniško preiskovanje, vse pristojbine kolekov in pobotnice za premije plača družba.

V slučajih smrti se zavarovana svota takoj in polno izplača, če je šest mesecev preteklo od časa zdravniškega preiskovanja.

Če je zavarovani v svojem ali izven svojega delokroga ponesrečil ter umrl, tedaj ni to samo na sebi vzrok, da bi zavod ne plačal zavarovane svote.

Če je zavarovanje trajalo cela tri leta, se izplača v slučaju samomora cela zavarovana svota.

Če tri leta minejo, mogoče je dobiti posojilo z 5,0% obresti

Po treh letih dobe se, ako se premije ne plačujejo nadalje, police brez premij.

Če je policar radi neplačanja premije svojo veljavo izgubil, mogoče je, da se zopet v teku jednega leta obveljavi, ako je zavarovanec popolnoma zdrav.

Zavarovanje dosmrtno in na doživetje. — Zavarovanje mladostnih oseb. — Zavarovanje otrok. (1207-2)

Zavarovanja do 2000 kron z tedenskimi doplačili od 10 vinarjev više po tarifah.

Zastopniki se iščejo za vse kraje na Kranjskem in naj svoje ponudbe pošljejo gorenji agenturi.

Koncesioniran po visokem c. kr. ministerstvu z odredbo z dné 7. maja 1894. leta, št. 5373.

Severno-nemški

Lloyd v Bremenu.

Brzoparniške vožnje v New-York:

Iz Bremena ob torkih in sobotah.

Iz Southamptona evtl. Cherbourga ob sredo in nedeljah.

Iz Genova oziroma Neapolja

via

Gibraltar

2-3krat mesečno.

Bremen-Avstralija.

V Adelaide,

Melbourne,

Sydney.

Bremen-Sev. Amerika.

V Newyork.

Bremen-Juž. Amerika.

V Montevideo.

V Buenos Aires.

Prakomorska vožnja

v Newyork

6-7 dnij.

Najboljša in najcenejša

potovalna prilika.

Generalno ravnateljstvo v Ljubljani:

EDVARD TAVČAR.

Pozornost,

kolesarji!

Obče znana, jako trpežna

kolesa Styria Special „ljudsko kolo“

prodajajo se zaradi različnih cen drugih vrst koles po jako znižanih tovarniških cenah pri

Franu Čudnu v Ljubljani

s čemur je slav. občinstvu dana prilika po ceni si pribaviti

Styria Special.

Zastopnik tvrdke: Josip Polak. (973-10)

Tovarniška cena!

Tovarniška cena!

V blagohotno znanje,
ker popolnoma opustim vso
zalogo tu in inozemskih vrst
in niklastega blaga (Kramm-
gar), prodajam navzlic 20%
podprizniti oprijemljivo
blago za oblake, prano blago
za blake, preproge, blago za pohištvo,
kamele, krevanje, blago za pohištvo,
za nakup in iznajmo vseh vrst blaga
in opreme, modri se prodajo po
Jozef Višnar
Ljubljana, Stari trg št. 4.

Vizitnice in kuverte

s firmo
priporoča

„Narodna
tiskarna“
v Ljubljani.

Registrovana

znamka

V

Avstro-

Franciji

Portugali

Nizozemski

„Levova znamka“

Splošno kot najboljši znan

izdelek v ovratnikih,

se dobiva v najbolj renomi-

moškim modnim

blagom tu in

Na drobno

se ne prodaja

manšetah in srajcah

ranih prodajalnicah in trgovinah z

in platnenim

inozemstva.

Na drobno

se ne prodaja

(501-5)

M. JOSS & LÖWENSTEIN, o. kr. dvorna založnika PRAGA, VII.

Registrovana

znamka

V

Združenih držav braziljskih

• Egiptu

• na Grškem

• Bolgariji

100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v
vseh krajih gotovo in pošteno brez ka-
pitala in rizike s prodajo zakonito do-
voljenih državnih papirjev in srečk. —
Ponudbe na: Ludwig Österreichischer, VIII., Deutsche
gasse 8, Budapest. (1209—2)

Pri lepem vremenu ali pa ob dežju!

Hôtel „Pri slonu“.

Danes v soboto 8. in jutri v nedeljo
9. julija t. l.

Predstava v slovó
elitne družbe

SCHENK

z novim vspešnim.

Na mnogostransko zahtevanje:

Gospod profesor.

Začetek ob 8. uri.

Z velespoštovanjem
Gabrijel Frölich
restavratör.

(1254)

Premier-kolesa

že 24 let

Jedini zastopnik: **FR. ČUDEN**, trgovina z bicikli, Ljubljana.

Najugodnejši nakup

vsakovrstnega blaga in najsolidnejša po-
strežba na debelo in na drobno po tovar-
niških cenah pri izdelovalcu

Antonu Andršu

tkalnica v Bystrem pri Novem Mestu nad Metavo
na Češkem.

Skladišče platnenega in pavolnatega blaga
kakor n. pr.: Modni zefir za obleke, ka-
nofas za podlage, oksfordi, barhanti, žepni
robci, brisače, obrisalke, sipkovine, gradi
za postelne prevleke, grizet, namizni prti,
serviete, platno, posteljne odeje itd., raz-
pošilja se proti povzetju ali če se vpošlje
znesek naprej. (1215—2)

Vzorci na željo zastoj in franko.

Zajamčeno iz pristnega vina
izdeluje

vinski jesih

ALBERT ECKERT

v Gradcu (860—10)

tovarna za vinski jesih, gor-
čico, likerje in žganje.

Dobiva se v vseh boljših specerijskih
in delikatesnih trgovinah.

Na Sv. Petra cesti št. 5
odda se s 1. avgustom ali s 1. no-
vembrom t. l. (1257—1)

stanovanje

s 4 sobami v II. nadstropju na ulico.

Razno pohištvo

po zamrlim Luka Tavčar-ju se bode

prodajalo

od torka 11. julija t. l. dalje
vsaki dan od 9. ure do 12. ure dopoldne
in od 3. do 5. ure popoldne

Dunajska cesta št. 13, I. nadstr.

Viljema Hatlerja naslednik

Ivan Hafner

umeteljno in stavbinsko mizarstvo

v Gradcu, Lagergasse št. 11

izdeluje

vse vrste
stavbinskih in mizarških del

kakor:

Okna, vrata in duri, lesene plafone, lam-
bris, portale, okronanja, obloženje pomo-
lov, stopniške zgradbe, tablje iz lesa in
galerijske zgradbe, balustrade itd. itd.

Izvršitev popolnih trgovskih portalov, iz-
ložbenih okenj in prodajalniške opreme.

vse vrste
pohištvenih mizarških del

popolne izvršitve

stanovanjskih opravil,

kakor:

(801—6)

oprave za predsobe, sprejemne in jedilne sobe,
dvorane, spalnice, salone, budoarje, gosposke
sobe, kmetske izbe, lovske sobe, vile, hotele in
cerkve, pohištvo za pisarne itd. v vsaki poljubni
vrsti lesa in vsakem slogu po lastnih načrtih ali
po pridejanih risarijah.

Atelié za umeteljniška in dekoracijska dela.

Skladišča materiala in delavnice: Lagergasse 11 in Kopplerstrasse Nr. 82.

Zaloga
biciklov!

BRENNABOR

Najboljše vrste kolesa

tu- in inozemskih tovarn (Peugeot, Johann Puch, Monarch, Bren-
nabor in dr.) priporočila podpisane

po kolikor mogoče nizkih cenah.

Vsa v to stroko spadajoča popravila se bodo točno,
solidno in po ceni izvrševala.

Cenike razpošilja na zahtevo.

(462—21) Z velespoštovanjem

A. PUTRICH.

Dunajska cesta šte. 5.

Istotam tudi mehanična delavnica.

Vežbališče na Dunajski cesti na vrtu stare bolnice.

Radi pozne sezije
velikansko znižanje cen!

Cena prodaja se začne s 1. julijem in traja do vštetega
5. avgusta t. l.

Novosti v blagu za damske obleke

od najcenejše do najfinejše kakovosti.

Bogata izber raznih

kotonov, lewantinov, batistov, satinov in
platnenega zefira.

Chiffoni, platneno blago, rjuhe, preproge,
garniture, zastori in robci se prodajajo radi
velike zaloge jako ceno.

Posebno opozarjamo na

sukno

za obleke gospodov in dečkov. Površniki in
haveloki po originalnih tovarniških cenah.

Vzorci na deželo franko.

J. GROBELNIK

le na Glavnem trgu šte. 20.

Ljubljana

le na Glavnem trgu šte. 20.

(1212—3)

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne
uradniške uniforme

In poverjeni zalagatelj ces. kr. unif.
blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporočila slavnemu občinstvu za
izdelovanje civilnih oblek in nepre-
močljivih havelokov po najnovejši fa-
coni in najpovoljnejših cenah. Angle-
ško, francosko in tuzemsko robo ima
na skladišču.

Gospodom uradnikom se pripo-
roča za izdelovanje vsakovrstnih uni-
form ter preskrbuje vse zraven spa-
dajoče predmete, kakor: sablje, meče,
klobuke itd., gospodom c. kr. justič-
nim uradnikom pa za izdelavanje

talarjev in baretov. 27

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

== urar ==

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporočila svojo naj-
večjo zalogo vseh
vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz
tule, jekla in nikla,
kakor tudi stenskih
ur, budilk in salon-
skih ur, vse samo
dobro do najfinejše
kvalitete po nizkih
cenah.

Novosti
v žepnih in sten-
skih urah so vedno
v zalogi. 27

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Fran Kaiser

— puškar —

prodajalec biciklov

iz prvih tovarn 27

Ljubljana, Šelenburgove ulice 6.

Najboljše urejena delavnica za po-
pravljanje biciklov in šivalnih strojev.

Pri nakupovanju
suknenega in manu-
fakturnega blaga
se opozarja na trdko

HUGO IHL

v Ljubljani

v Špitalskih ulicah šte. 4.

Velika zaloga 27

suknenih ostankov.